

Прим. №

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ ТА ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ

вул. Солом'янська, 13, м. Київ, 03110,
тел. (044) 281-92-10, факс: (044) 281-94-83, e-mail: info@dsszzi.gov.ua

26.09.2019 № 69/19/03-д/843

Державна регуляторна служба України
вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011

*Щодо погодження проекту постанови
Кабінету Міністрів України*

Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950, статті 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» надсилає на повторне погодження проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформації», розроблений відповідно до вимог статей 5 та 10 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», з урахуванням зауважень та пропозицій заинтересованих суб'єктів до його попередньої редакції.

- Додатки: 1. Проект постанови на 47 арк.
2. Порівняльна таблиця на 2 арк.
3. Аналіз регуляторного впливу на 16 арк.
4. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк.

Перший заступник Голови Служби

Олександр ЧАУЗОВ

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

від 20 __ р. №

Київ

**Про затвердження Технічного регламенту
засобів криптографічного захисту інформації**

Відповідно до статті 5 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити такі, що додаються:
Технічний регламент засобів криптографічного захисту інформації;
план заходів із впровадження Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформації.
2. Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації забезпечити впровадження Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформації.
3. Установити, що до 01 січня 2027 року не може бути заборонено або обмежено надання на ринку та введення в експлуатацію з причин невідповідності вимогам Технічного регламенту, затвердженого цією постановою, засобів криптографічного захисту інформації, які введено в обіг до дня набрання чинності цією постановою та відповідають вимогам Положення про порядок розроблення, виробництва та експлуатації засобів криптографічного захисту інформації, затвердженого наказом Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 20 липня 2007 року № 141, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2007 року за № 862/14129, Положення про державну експертизу в сфері криптографічного захисту інформації, затвердженого наказом Адміністрації Держспецзв'язку від 23 червня 2008 року № 100, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 липня 2008 року за № 651/15342.
4. Внести до постанов Кабінету Міністрів України зміни, що додаються.

5. Ця постанова набирає чинності з 01 січня 2022 року, крім абзацу третього пункту 1 цієї постанови, який набирає чинності через шість місяців з дня опублікування цієї постанови.

Прем'єр-міністр України

О. Гончарук

Леонід СВДОЧЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 20__ р. № _____

ТЕХНІЧНИЙ РЕГЛАМЕНТ засобів криптографічного захисту інформації

Загальна частина

1. Цей Технічний регламент встановлює вимоги до засобів криптографічного захисту інформації, що використовуються відповідно до умов частини третьої статті 8 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», або є засобами кваліфікованого електронного підпису чи печатки.

Вимоги цього Технічного регламенту не розповсюджуються на засоби криптографічного захисту інформації, які використовуються фізичною особою або групою фізичних осіб для власних потреб.

2. Суб'єктами відносин у сфері криптографічного захисту інформації є:

- розробник;
- виробник;
- розповсюджувач;
- імпортер;
- користувач;
- орган з оцінки відповідності;
- постачальник ключових документів;
- Адміністрація Держспецзв'язку.

3. У цьому Технічному регламенті застосовуються такі скорочення та позначення:

- АЗ – апаратне забезпечення;
- ВПЗ – вбудоване програмне забезпечення;
- ГВБ – генератор випадкових бітів;
- КЗІ – криптографічний захист інформації;
- КПБ – критичні параметри безпеки;
- ПЗ – програмне забезпечення;
- ППБ – публічні параметри безпеки;
- ЧПБ – чутливі параметри безпеки.

4. У цьому Технічному регламенті терміни вживаються в такому значенні:

1) акредитація органів з оцінки відповідності (далі – акредитація) – засвідчення національним органом України з акредитації того, що орган з оцінки відповідності відповідає вимогам національних стандартів, гармонізованих з відповідними міжнародними та європейськими стандартами, та у разі потреби будь-яким додатковим вимогам щодо акредитації у

відповідних сферах для провадження визначеної діяльності з оцінки відповідності;

2) введення в експлуатацію – використання засобів КЗІ за його призначенням споживачем (користувачем) в Україні вперше;

3) введення в обіг – надання засобів КЗІ на ринку України вперше;

4) вилучення з обігу – будь-який захід, спрямований на запобігання наданню на ринку засобів КЗІ, що перебувають в ланцюзі постачання засобів КЗІ;

5) виробник – будь-яка фізична чи юридична особа (резидент чи нерезидент України), яка виготовляє засіб КЗІ або доручає його розроблення чи виготовлення та реалізує засоби КЗІ під своїм найменуванням або торговельною маркою (знаком для товарів);

6) відкликання – будь-який захід, спрямований на забезпечення повернення засобів КЗІ, які вже було надано споживачу (користувачу);

7) засіб КЗІ (криптографічний модуль) – набір АЗ та/або ПЗ та/або ВПЗ, що реалізують схвалену функцію (схвалені функції) безпеки та містяться в криптографічній межі;

8) захист від відмов, що можуть бути спричинені впливом навколошнього середовища, – використання схвалених функцій захисту від компрометації безпеки засобу КЗІ, від впливу навколошнього середовища (температура, зовнішні випромінювання, інші параметри) за умови його правильної експлуатації;

9) знак відповідності технічним регламентам – маркування, за допомогою якого виробник вказує, що засіб КЗІ відповідає вимогам, визначеним у технічних регламентах, якими передбачено нанесення цього маркування;

10) електронний підпис – електронні дані, які додаються підписувачем до інших електронних даних або логічно з ними пов’язуються і використовуються ним як підпис;

11) імпортер – будь-яка фізична чи юридична особа, яка є суб’єктом господарювання – резидентом України і яка вводить в обіг на території України засоби КЗІ походженням з іншої країни;

12) криптографічна межа – чітко визначений периметр, який встановлює межу розташування всіх компонентів засобу КЗІ;

13) критичний параметр безпеки – інформація, пов’язана з безпекою, розкриття або модифікація якої може спричинити загрозу безпеці засобу КЗІ;

14) модель кінцевих станів – математична модель послідовного механізму, яка складається з кінцевого набору входів подій (входів), кінцевого набору вихідних подій (виходів), кінцевого набору станів, функцій, які відображають зв’язок стану і входу з виходом, функцій, які відображають зв’язок стану та входу зі станом (функція переходу станів), специфікацій, які описують початковий стан;

15) надання на ринку – будь-яке платне або безоплатне постачання засобів КЗІ для розповсюдження, споживання чи використання на ринку України у процесі провадження господарської діяльності;

16) національний орган з акредитації – національний орган України з акредитації, як визначено у статті 6 Закону України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності»;

17) неінвазивна атака – атака, яка може бути здійснена на засіб КЗІ без фізичного контакту з ним або його компонентами, які знаходяться в криптографічній межі;

18) неінвазивна безпека – захищеність засобу КЗІ від неінвазивних атак;

19) ключовий документ – носій ключової інформації встановленого зразка із значеннями КНБ;

20) орган з оцінки відповідності – орган (підприємство, установа, організація чи їх структурний підрозділ), що здійснює діяльність з оцінки відповідності, у тому числі калібрування, виробування, сертифікацію та інспектування;

21) оцінка відповідності – процес доведення того, що задані вимоги, які стосуються продукції, процесу, послуги, системи, особи чи органу, були виконані;

22) політика безпеки засобу КЗІ – точна специфікація правил безпеки, за якими працює засіб КЗІ, що відповідає вимогам цього Технічного регламенту;

23) постачальник ключових документів – підприємство, установа, організація чи їх структурний підрозділ, що здійснює постачання ключових документів до засобів КЗІ;

24) профіль захисту – нормативний документ, що визначає сукупність завдань захисту та набір функцій безпеки для певної категорії засобів КЗІ;

25) публічні параметри безпеки – публічна інформація, пов'язана з безпекою, модифікація якої може скомпрометувати безпеку засобу КЗІ;

26) ризик компрометації інформації – будь-яка подія, що призвела або з високою ймовірністю може привести до порушення властивостей інформації (конфіденційність, цілісність, доступність, несирковість), для захисту яких призначено засіб КЗІ;

27) розповсюджувач – будь-яка інша (не виробник або імпортер) фізична чи юридична особа в ланцюзі постачання продукції, яка надає продукцію на ринку;

28) суб'єкти господарювання – виробники, уновноважені представники, імпортери та розповсюджувачі, а відповідно до деяких технічних регламентів – також інші фізичні та юридичні особи. Згідно з певними технічними регламентами суб'єктами господарювання можуть вважатися лише деякі із зазначених осіб;

29) схвалена функція безпеки – криптографічні алгоритми та протоколи, методи захисту (генерації та встановлення ЧПБ, автентифікації сутностей тощо), профілі захисту, технічні специфікації, показники для проведення тестування засобів КЗІ для пом'якшення наслідків неінвазивних атак, що визначені або погоджені Адміністрацією Держспецзв'язку, у випадках, передбачених законом, затверджені Кабінетом Міністрів України, для реалізації в засобах КЗІ відповідно до законодавства;

30) тестування на відмови, що можуть бути спричинені впливом навколошнього середовища – використання конкретних методів для забезпечення обґрунтованої гарантії того, що безпека засобу КЗІ не буде скомпрометована під впливом навколошнього середовища (температура, зовнішні випромінювання, інші параметри) за умови його правильної експлуатації;

31) технічна специфікація – нормативно-правовий акт, що встановлює технічні вимоги, яким новинні відповідати засоби КЗІ;

32) уповноважений представник – будь-яка фізична чи юридична особа – резидент України, яка одержала від виробника письмове доручення діяти від його імені стосовно визначених завдань;

33) характеристика засобу КЗІ – тип засобу КЗІ, категорія засобу КЗІ, порядок доступу до інформації, для захисту якої призначено засіб КЗІ, рівень безпеки засобу КЗІ та інша інформація, що дозволяє визначити можливість застосування засобу КЗІ в певній інформаційно-телекомунікаційній системі або відповідно до вимог законодавства;

34) цифровий підпис – електронний підпис, створений за результатом криптографічного перетворення блоку даних, з якими пов’язаний цей електронний підпис, що дає можливість одержувачеві блоку даних довести його походження і цілісність, а також захистити від підробки. Цифровий підпис при виконанні умов Закону України «Про електронні довірчі послуги» може застосовуватися як удосконалений електронний підпис чи печатка або кваліфікований електронний підпис чи печатка;

35) чутливі параметри безпеки – критичні параметри безпеки та публічні параметри безпеки.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про електронні довірчі послуги», «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції», «Про загальну безпечність нехарчової продукції», «Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання», чинних національних стандартах України ДСТУ ISO/IEC 19790 «Інформаційні технології. Методи захисту. Вимоги безпеки до криптографічних модулів» (далі – ДСТУ ISO/IEC 19790), ДСТУ ISO/IEC 24759 «Інформаційні технології. Методи захисту. Вимоги до випробувань криптографічних модулів» (далі – ДСТУ ISO/IEC 24759).

5. Залежно від способу реалізації розрізняють такі типи засобів КЗІ:
апаратний засіб КЗІ – засіб КЗІ, криптографічну межу якого задано периметром АЗ та до складу якого може входити ПЗ;

програмний засіб КЗІ – засіб КЗІ, криптографічна межа якого обмежується компонентом (компонентами) ІЗ, які забезпечують виконання криптографічних перетворень у змінному операційному середовищі, що є зовнішнім по відношенню до його криптографічної межі;

вбудований програмний засіб КЗІ – засіб КЗІ, криптографічна межа якого обмежується компонентом (компонентами) ВІЗ, які забезпечують виконання криптографічних перетворень у обмеженому, незмінному, визначеному операційному середовищі;

гіbridний програмний засіб КЗІ – засіб КЗІ, криптографічна межа якого обмежується компонентом (компонентами) ПІЗ та частини АЗ;

гіbridний вбудований програмний засіб КЗІ – засіб КЗІ, криптографічна межа якого обмежується компонентом (компонентами) вбудованого програмного забезпечення та частини апаратного забезпечення.

6. Залежно від призначення встановлюються такі категорії засобів КЗІ:

засоби КЗІ, призначенні для шифрування інформації (далі – засіб КЗІ категорії «Ш»);

засоби КЗІ, призначенні для виготовлення ключових даних або ключових документів (незалежно від виду носія ключової інформації) та управління ключовими даними, що використовуються в засобах КЗІ (далі – засіб КЗІ категорії «К»);

засоби КЗІ, призначенні для надання електронних довірчих послуг та виконання функцій засобу кваліфікованого електронного підпису чи печатки (далі – засіб КЗІ категорії «Е»);

засоби КЗІ, призначенні для забезпечення захисту (підтвердження) цілісності або неспростовності інформації, окрім продукції категорії «Е» (далі – засіб КЗІ категорії «Н»);

засоби КЗІ, призначенні для захисту інформації від несанкціонованого доступу, у тому числі засоби розмежування доступу до ресурсів електронно-обчислювальної техніки (далі – засіб КЗІ категорії «Р»);

засоби КЗІ, спеціально призначенні для розроблення, дослідження, виробництва та випробувань засобів КЗІ та криптографічних модулів (далі – засіб КЗІ категорії «З»).

7. Суб'єкти відносин у сфері КЗІ визначають режим доступу до інформації про ці засоби, установлюють і підтримують відповідний режим безпеки такої інформації відповідно до законодавства.

Суттєві вимоги

8. Засоби КЗІ повинні бути розроблені таким чином, щоб забезпечити їх безпечною конструкцією та встановленням для досягнення таких цілей безпеки:

використання і коректної реалізації схвалених функцій безпеки;

захисту засобу КЗІ від несанкціонованого використання або експлуатації;

запобігання несанкціонованому розкриттю змісту засобу КЗІ, у тому числі критичних параметрів безпеки;

запобігання несанкціонованій та непоміченій модифікації засобу КЗІ і криптографічних алгоритмів, у тому числі несанкціонованій модифікації, заміні, вставці і видаленню загальних послуг;

інформування про робочий стан засобу КЗІ;

переконання, що засіб КЗІ коректно функціонує у схваленому режимі;

виявлення помилок у роботі засобу КЗІ і запобігання компрометації ЧПБ через помилки;

забезпечення належного проектування, доставки й встановлення засобу КЗІ.

9. Засоби КЗІ повинні відповісти Загальним вимогам до рівнів безпеки засобів КЗІ, наведеним у додатку 1, в обсязі, встановленому для відповідного рівня безпеки.

Засоби КЗІ повинні відповісти одному з чотирьох рівнів безпеки:

рівень безпеки 1 – базовий рівень безпеки, обов'язковий для всіх засобів КЗІ, що містить основні заходи безпеки, визначені у Загальних вимогах до рівнів безпеки, за всіма компонентами безпеки;

рівень безпеки 2 – рівень з додатковими до рівня безпеки 1 заходами безпеки, визначеними у Загальних вимогах до рівнів безпеки засобів КЗІ, що належать до компонентів безпеки 3, 4, 6 та 10 (в частині опису, доставки та експлуатації);

рівень безпеки 3 – рівень з додатковими до рівня безпеки 2 заходами безпеки, визначеними у Загальних вимогах до рівнів безпеки засобів КЗІ, що належать до компонентів безпеки 2 – 4, 6 – 8 та 10 (в частині управління конфігурацією та тестування);

рівень безпеки 4 – найвищий рівень безпеки з додатковими до рівня безпеки 3 заходами безпеки, визначеними у Загальних вимогах до рівнів безпеки засобів КЗІ, що належать до компонентів безпеки 3, 6, 10 (в частині опису, доставки та експлуатації) та 11.

10. Рівень безпеки засобу КЗІ повинен визначається у сукупності за такими компонентами безпеки:

- 1) специфікація засобу КЗІ;
- 2) інтерфейси засобу КЗІ;
- 3) ролі, послуги та автентифікація;
- 4) безпека ПЗ/ВНЗ;
- 5) операційне середовище;
- 6) фізична безпека;
- 7) нейтивазивна безпека;
- 8) управління ЧПБ;
- 9) самотестування;
- 10) гарантії життєвого циклу;
- 11) пом'якшення атак.

11. У засобах КЗІ опціонально повинні бути реалізовані схвалені функції безпеки, якщо законодавством не встановлено обов'язковість реалізації певного набору функцій безпеки:

- 1) блокові шифри;
- 2) потокові шифри;
- 3) асиметричні алгоритми й методи;
- 4) коди автентифікації повідомлень;
- 5) ген-функції;

- 6) автентифікація сутностей;
- 7) управління ключами;
- 8) генерація випадкових бітів;
- 9) генерація ЧПБ;
- 10) методи управління ключами;
- 11) методи автентифікації;
- 12) метрики тестування послаблення наслідків неінвазивних атак;
- 13) профілі захисту.

Схвалені функції безпеки 1)-11) цього пункту визначаються переліками національних стандартів України та технічних специфікацій, затверджених Адміністрацією Держспецнозв'язку.

12. Засоби КЗІ категорії «Е» повинні відповідати профілям захисту інформації, встановленим Кабінетом Міністрів України.

13. Засоби КЗІ використовуються відповідно до вимог політики безпеки.

Політика безпеки засобу КЗІ повинна відповідати вимогам додатка В ДСТУ ISO/IEC 19790 або бути затверджену органом з оцінки відповідності.

Презумпція відповідності Суттєвим вимогам

14. Презумпцію відповідності засобів КЗІ Суттєвим вимогам є реалізація норм національного стандарту ДСТУ ISO/IEC 19790, технічних специфікацій та національних стандартів згідно з пунктом 11 цього Технічного регламенту та оцінка відповідності засобів КЗІ відповідно до вимог національного стандарту ДСТУ ISO/IEC 24759 у спосіб, визначений пунктом 65 цього Технічного регламенту.

15. Засоби КЗІ можуть використовуватися як невід'ємна складова частина АЗ або ПЗ, які мають в наявності чинний документ про підтвердження відповідності міжнародному стандарту ISO/IEC 15408, виданий акредитованим органом країни-члена ЄС. Такі засоби КЗІ мають презумпцію відповідності Суттєвим вимогам у разі використання для захисту відкритої інформації або конфіденційної інформації, що не належить та/або не обробляється державним органом.

Розроблення засобів КЗІ, що фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України

16. Розроблення засобів КЗІ, що фінансується за рахунок коштів Державного бюджету України, здійснюється шляхом виконання відповідних науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт зі створення нових або модернізації існуючих зразків засобів КЗІ, відповідно до законодавства. Рішення про розроблення та технічні вимоги до таких засобів КЗІ погоджуються з Адміністрацією Держспецнозв'язку, крім засобів КЗІ, що створюються Національним банком України самостійно або на його замовлення, для власних потреб і потреб банківської системи та суб'єктів передачі коштів.

Надання засобів КЗІ на ринку

17. Засоби КЗІ надаються на ринку у разі, коли вони відповідають вимогам цього Технічного регламенту.

18. Засоби КЗІ, що належать до товарів військового призначення, список яких затверджується Кабінетом Міністрів України, при здійсненні міжнародних передач підлягають державному контролю в установленому законодавством порядку.

19. Засоби КЗІ категорії «Е» надаються на ринку з дотриманням вимог Закону України «Про електронні довірчі послуги».

20. Надання на ринку засобів КЗІ, призначених для надання та/або отримання послуг електронного урядування, допускається після підтвердження їх сумісності із сервісами електронного урядування в установленому Міністерством цифрової трансформації порядком.

Введення в експлуатацію і використання засобів КЗІ

21. Засоби КЗІ вводяться в експлуатацію та використовуються у разі, коли вони відповідають вимогам цього Технічного регламенту, та за умови належного встановлення, обслуговування та використання за своїм призначенням.

22. Підставою для початку експлуатації засобів КЗІ користувачем, що є юридичною особою, є відповідний акт розпорядчого характеру користувача.

23. Залежно від необхідного рівня забезпечення захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах або відповідно до цінності інформації, що захищається з використанням засобів КЗІ, користувачем обирається засіб КЗІ відповідного рівня безпеки, якщо законодавством не встановлено необхідний рівень безпеки засобу КЗІ.

Вільне переміщення засобів КЗІ

24. Забороняється перепроджати наданню на ринку України засобів КЗІ, які відповідають вимогам цього Технічного регламенту, якщо інше не встановлено законом та цим Технічним регламентом.

Обов'язки користувачів

25. Користувані використовують продукцію, що відповідає вимогам цього Технічного регламенту, за наявності законних прав на її використання.

26. Користувачі отримують ключові документи від постачальника ключових документів у випадках, встановлених законодавством, або за необхідності.

27. Користувачі зобов'язані повернути продукцію розповсюджувачу у випадках, встановлених Законом України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» та цим Технічним регламентом.

28. Користувач зобов'язаний експлуатувати засіб КЗІ відповідно до вимог політики безпеки. Користувачу забороняється несанкціоновано (без дозволу виробника) копіювати та розповсюджувати політику безпеки.

29. Для користувачів, що забезпечують використання засобів КЗІ для забезпечення захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах відповідно до вимог статті 8 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», вибір засобів КЗІ прийнятного рівня безпеки покладається на службу захисту інформації (при створенні та забезпеченні функціонування комплексної системи захисту інформації), а в інших випадках – відповідно до законодавства.

Обов'язки виробників

30. Виробники під час введення в обіг засобів КЗІ повинні забезпечувати, щоб ці засоби КЗІ були розроблені і виготовлені відповідно до Суттєвих вимог.

31. Виробники повинні скласти технічну документацію відповідно до пунктів 77 – 80 цього Технічного регламенту і провести оцінку відповідності засобів КЗІ за однією із процедур, передбачених пунктом 65 цього Технічного регламенту, або мати результати такої оцінки.

32. Якщо за результатами оцінки відповідності засобів КЗІ буде доведено їх повну відповідність вимогам цього Технічного регламенту, виробники повинні скласти декларацію про відповідність згідно з додатком 6 до цього Технічного регламенту та нанести маркування знаком відповідності вимогам цього Технічного регламенту.

33. Виробники повинні зберігати технічну документацію та декларацію про відповідність доки не мине потреба але не менше ніж 10 років після введення в обіг останньої одиниці засобів КЗІ.

34. Виробники для серійного виробництва засобів КЗІ повинні застосовувати процедури згідно з вимогами цього Технічного регламенту. Повинні враховуватися зміни в конструкції чи характеристиках засобів КЗІ та зміни в стандартах із переліку національних стандартів, вказаних у пункті 14 цього Технічного регламенту, або в інших технічних специфікаціях, шляхом посилання на які декларується відповідність засобів КЗІ вимогам цього Технічного регламенту.

35. Якщо зазначені засоби КЗІ становлять ризик, виробники з метою захисту інтересів споживачів (користувачів) повинні проводити випробування зразків засобів КЗІ, що надаються на ринку, досліджувати їх і за потреби вести реєстр скарг, невідповідних вимогам засобів КЗІ, відкліканих засобів КЗІ, а також інформувати розповсюджувачів про будь-який моніторинг.

36. Виробники повинні гарантувати, що засоби КЗІ, які вони надають на ринку, мають позначення характеристики засобу КЗІ, партії або серійного номера тощо, що дає змогу його ідентифікувати, або у разі неможливості або

невіправданості через характер засобів КЗІ вказати не на пакуванні або супровідних документах.

37. Виробники повинні вказати на засобах КЗІ назву своєї компанії, зареєстровану торгову назву або зареєстровану торгову марку та поштову адресу, за якою з ними можна зв'язатися. Якщо розмір або характер засобів КЗІ не дає змоги це зробити, вказати цю інформацію на упаковці засобів КЗІ або в супровідному документі. Зазначається лише одна адреса, за якою можна зв'язатися з виробником. Контактні дані наводяться відповідно до Закону України «Про засади державної мовної політики».

38. Виробники повинні забезпечити супроводження засобів КЗІ документами, визначеними додатком 5 до цього Технічного регламенту та оформленими відповідно до Закону України «Про засади державної мовної політики».

39. Виробники повинні забезпечити супроводження кожної одиниці засобів КЗІ копією декларації про відповідність або спрощеної декларації про відповідність. Спрощена декларація про відповідність, форма якої наведена в додатку 6 до цього Технічного регламенту, повинна містити точну інтернет-адресу, за якою можна отримати повний текст декларації про відповідність.

40. У разі наявності вимог щодо підтвердження сумісності засобів КЗІ із сервісами електронного урядування виробник зобов'язаний надавати у товаросупровідній документації або на упаковці відповідну інформацію, визначену Міністерством цифрової трансформації, або шляхом надання такої інформації у декларації про відповідність.

Міністерство цифрової трансформації може визначити нормативно-правовими актами інший спосіб інформування про умови підтвердження сумісності засобів КЗІ із сервісами електронного урядування.

41. Виробники, які вважають чи мають підстави вважати, що засоби КЗІ, які вони надали на ринку, не відповідають цьому Технічному регламенту, повинні негайно вжити коригувальних заходів, необхідних для приведення таких засобів КЗІ у відповідність з цим Технічним регламентом, а в разі потреби відкликати його або вилучити. Крім того, якщо засоби КЗІ становлять певний ризик, виробники повинні негайно поінформувати про це органи державного ринкового нагляду, надавши детальну інформацію, зокрема про невідповідність таких засобів КЗІ Технічному регламенту, про вжиті коригувальні заходи та про їх результати.

42. На обґрунтований заліт органу державного ринкового нагляду виробники повинні надати йому всю інформацію та документацію (у паперовій або електронній формі), необхідну для демонстрації відповідності засобів КЗІ вимогам цього Технічного регламенту. На змогу цього органу державного ринкового нагляду виробники повинні співірацювати з ним щодо будь-яких заходів, які вживаються для усунення ризиків, що становить введений ними в обіг засіб КЗІ.

Уповноважені представники

43. Виробник у разі потреби на підставі письмового доручення (договір, довіреність тощо) визначає уповноваженого представника.

Обов'язки виробника, встановлені в пункті 30 цього Технічного регламенту, та обов'язки виробника щодо складення технічної документації, встановлені пункті 31 цього Технічного регламенту, не можуть бути предметом доручення для уповноваженого представника.

44. Уповноважений представник виконує завдання на підставі наданого доручення, яке повинно давати йому можливість щонайменше вчиняти такі дії:

зберігати декларацію про відповідність та технічну документацію і надавати їх на вимогу органів ринкового нагляду доки не міне потреба, але не менше ніж 10 років після введення в обіг останньої одиниці засобів КЗІ;

на обґрунтowany запит органу державного ринкового нагляду надавати йому інформацію і документацію, необхідні для демонстрації відповідності засобів КЗІ вимогам цього Технічного регламенту;

на обґрунтowany запит органу державного ринкового нагляду співпрацювати з ним та проводити будь-які заходи для усунення ризиків, які може створювати засіб КЗІ, на який посилюються повноваження уповноваженого представника.

Обов'язки імпортерів

45. Імпортери повинні вводити в обіг тільки такі засоби КЗІ, які відповідають вимогам цього Технічного регламенту.

46. Перед введенням засобів КЗІ в обіг імпортери повинні пересвідчитися, що:

виробником проведено відповідну процедуру оцінки відповідності, визначену у пункті 65 цього Технічного регламенту;

виробник склав технічну документацію;

засоби КЗІ мають маркування знаком відповідності технічним регламентам і супроводжуються інформацією та документацією, зазначеними у пунктах 38 – 40 цього Технічного регламенту;

виробник виконав усі вимоги, які наведені у пунктах 36 і 38 цього Технічного регламенту.

Якщо імпортер вважає або має підстави вважати, що засоби КЗІ не відповідають Суттєвим вимогам, він не вводить засоби КЗІ в обіг, доки вони не будуть приведені у відповідність з такими вимогами. Крім того, якщо засоби КЗІ становлять ризик, імпортер повинен поінформувати про це виробника та органи державного ринкового нагляду.

47. Імпортери повинні зазначати на засобах КЗІ своє найменування, зареєстроване комерційне найменування чи зареєстровану торговельну марку (знак для товарів і послуг) та контактну поштову адресу, а у разі, коли нанесення відповідної інформації неможливе, то вона наноситься на пакуванні чи в документі, що супроводжує такі засоби КЗІ.

Контактні дані наводяться відповідно до закону про порядок застосування мов.

48. Імпортери повинні забезпечити, щоб засоби КЗІ супроводжувалися експлуатаційною документацією, викладеною згідно з вимогами Закону України «Про засади державної мовної політики».

49. Імпортери повинні забезпечити, щоб умови зберігання чи транспортування засобів КЗІ, доки вони перебувають під їх відповідальністю, не ставили під загрозу відповідність таких засобів КЗІ Суттєвим вимогам.

50. Якщо зазначені засоби КЗІ становлять ризик, імпортери з метою захисту здоров'я і безпеки споживачів (користувачів) повинні проводити випробування зразків засобів КЗІ, що надаються на ринку, досліджувати їх і за потреби вести реєстр скарг, невідповідних вимогам засобів КЗІ, відкліканіх засобів КЗІ, а також інформувати розповсюджувачів про будь-який такий моніторинг.

51. Імпортери, які вважають або мають підстави вважати, що засоби КЗІ, які вони ввели в обіг, не відповідають цьому Технічному регламенту, повинні негайно вжити коригувальних заходів для приведення засобів КЗІ у відповідність із зазначеними вимогами, а у разі потреби відкликати їх або вилучити. Крім того, якщо засоби КЗІ становлять ризик, імпортери повинні негайно інформувати про це органи державного ринкового нагляду, надаючи пояснення стосовно невідповідності та будь-яких прийнятих коригувальних заходів.

52. Імпортери повинні доки не мине потреба, але не менше ніж 10 років після введення в обіг останньої одиниці засобів КЗІ зберігати копію декларації про відповідність для надання її на запит органів державного ринкового нагляду та забезпечити можливість надання таким органам за їх запитами доступу до технічної документації.

53. На обґрунтований запит органу державного ринкового нагляду імпортери повинні надати йому всю інформацію та документацію (у паперовій або електронній формі), необхідні для демонстрації відповідності засобів КЗІ вимогам цього Технічного регламенту. На вимогу цього органу державного ринкового нагляду імпортери повинні співідповісти з ним щодо будь-яких заходів, які вживаються для усунення ризиків, що становить введений ними в обіг засіб КЗІ.

Обов'язки розповсюджувачів

54. Розповсюджувачі під час надання засобів КЗІ на ринку повинні діяти згідно з вимогами цього Технічного регламенту.

55. Перед наданням засобів КЗІ на ринку розповсюджувачі повинні перевірити, що засоби КЗІ мають маркування знаком відповідності цього Технічного регламенту, супроводжуються документами, передбаченими цим Технічним регламентом, експлуатаційною документацією, які складені згідно з

вимогами законодавства про порядок застосування мов, і що виробник та імпортер виконали вимоги, зазначені у пунктах 36 – 40 і 47 цього Технічного регламенту.

Якщо розповсюджувач вважає або має підстави вважати, що засоби КЗІ не відповідають Суттєвим вимогам, він не повинен надавати засоби КЗІ на ринку до їх приведення у відповідність з такими вимогами.

Якщо зазначені засоби КЗІ становлять будь-який ризик, розповсюджувач повинен повідомити про це виробнику або імпортеру, а також органам державного ринкового нагляду.

56. Розповсюджувачі повинні забезпечити, щоб умови зберігання чи транспортування засобів КЗІ, доки вони перебувають під їх відповідальністю, не ставили під загрозу відповідність таких засобів КЗІ Суттєвим вимогам.

57. Розповсюджувачі, які вважають або мають підстави вважати, що засоби КЗІ, які вони надали на ринку, не відповідають цьому Технічному регламенту, повинні переконатися, що вжиті коригувальні заходи, необхідні для приведення засобів КЗІ у відповідність із зазначеними вимогами, є достатніми, а у разі потреби – відкликати їх або вилучити. Крім того, якщо засоби КЗІ становлять ризик, розповсюджувачі повинні негайно інформувати про це органи ринкового нагляду та надати пояснення, зокрема інформацію про невідповідність і виконані коригувальні заходи.

58. На обґрунтований запит органу державного ринкового нагляду розповсюджувачі повинні надати йому інформацію та документацію (у паперовій або електронній формі), необхідні для демонстрації відповідності засобів КЗІ вимогам цього Технічного регламенту. На вимогу такого органу державного ринкового нагляду розповсюджувачі повинні співпрацювати з ним щодо будь-яких заходів, які вживаються для усунення ризиків, що становить засіб КЗІ, який вони надали на ринку.

Випадки, коли обов'язки виробників покладаються на імпортерів та розповсюджувачів

59. Імпортер або розповсюджувач повинен вважатися виробником для цілей цього Технічного регламенту і виконувати обов'язки виробника відповідно до вимог пунктів 30 – 42 цього Технічного регламенту у разі, коли може бути порушенна відповідність засобів КЗІ вимогам цього Технічного регламенту, а саме, коли вони:

вводять в обіг засоби КЗІ під своїм найменуванням або торговою маркою (знаком для товарів і послуг);

вносять зміни до засобів КЗІ, які вже введено в обіг.

Обов'язки постачальника ключових документів

60. Постачальник ключових документів постачає ключові документи до засобів КЗІ користувача на договірних засадах у порядку, встановленому Адміністрацією Держстандізв'язку.

61. У договорі постачання ключових документів обов'язково вказуються:
порядок оплати, умови та терміни постачання ключових документів;
порядок звітності та здійснення контролю за використанням ключових
документів;

порядок використання та постачання ключових документів іншими
користувачами.

62. Постачальник ключових документів під час поводження з ключовими
документами повинен забезпечити дотримання процедур управління
інформаційної безпеки відповідно до вимог ДСТУ ISO/IEC 27001:2015
«Інформаційні технології. Методи захисту. Системи управління інформаційною
безпекою. Вимоги» та процедур захисту інформації відповідно до вимог Закону
України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних
системах».

Ідентифікація суб'єктів господарювання

63. Суб'єкти господарювання повинні надавати органам державного
ринкового нагляду за їх запитами інформацію, що дає змогу ідентифікувати:
буль-якого суб'єкта господарювання, який поставив їм засоби КЗІ;
буль-якого суб'єкта господарювання, якому вони поставили засоби КЗІ.

Суб'єкти господарювання повинні надавати зазначену в абзацах першому
– третьому цього пункту інформацію протягом 10 років після того, як їм було
поставлено засоби КЗІ, і протягом 10 років після того, як вони поставили засоби
КЗІ.

Процедури оцінки відповідності

64. Виробник повинен провести оцінку відповідності засобів КЗІ з метою
підтвердження відповідності Суттєвим вимогам. Оцінка відповідності повинна
 враховувати усі передбачені умови експлуатації.

65. Виробник повинен продемонструвати відповідність засобів КЗІ
Суттєвим вимогам, визначеним у пунктах 8 – 15 цього Технічного регламенту,
застосовуючи такі процедури оцінки відповідності:

1) для одиничного виробу – внутрішній контроль виробництва згідно
з додатком 2;

2) для партії продукції – експертиза типу засобу КЗІ в поєднанні з
відповідністю типові на основі внутрішнього контролю виробництва згідно з
додатком 3 до цього Технічного регламенту;

3) для продукції, що виготовляється серійно, – відповідність на основі
цілковитого забезпечення якості згідно з додатком 4 до цього Технічного
регламенту.

Декларація про відповідність

66. У декларації про відповідність визначається про те, що виконання
Суттєвих вимог було доведено.

67. Декларація про відповідність складається за структурою згідно з додатком 6 до цього Технічного регламенту.

Декларація про відповідність повинна містити елементи даних, наведені в додатку 6 до цього Технічного регламенту, і постійно оновлюватися.

Декларація про відповідність складається державною мовою, а у разі, коли вона була складена іншою мовою, – перекладається на державну мову.

Сироцена декларація про відповідність, зазначена у пункті 39 цього Технічного регламенту, повинна містити дані, наведені у додатку 7, і постійно оновлюватися. Новий текст декларації про відповідність державною мовою повинен бути доступний на вебсайті за адресою, зазначеною в спрощеній декларації про відповідність.

68. Якщо на засоби КЗІ поширюється дія кількох технічних регламентів, що вимагають складення декларації про відповідність, складається єдина декларація про відповідність щодо всіх таких технічних регламентів. У такій декларації про відповідність зазначаються відповідні технічні регламенти, у тому числі відомості про їх офіційне опублікування.

69. Єдина декларація про відповідність може мати форму досьє, яке складається з відповідних окремих декларацій про відповідність.

70. Виробник шляхом складання декларації бере на себе відповідальність за відповідність засобів КЗІ вимогам цього Технічного регламенту.

Загальні принципи маркування знаком відповідності

71. Загальні принципи маркування знаком відповідності наведені у статті 30 Закону України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”.

72. Ураховуючи конструкцію засобів КЗІ, висота знака відповідності може бути менше як 5 міліметрів за умови, що він залишається видимим та розбірливим.

Правила та умови нанесення знака відповідності та ідентифікаційного номера призначеного органу

73. Знак відповідності повинен наноситися на засоби КЗІ таким чином, щоб він був видимий, розбірливий і незмивний, або, якщо це неможливо, на його інформаційну табличку з технічними даними. Знак відповідності також наноситься на упаковку і повинен бути помітним та розбірливим.

74. Знак відповідності повинен наноситися перед введенням засобів КЗІ в обіг.

75. Маркування знаком відповідності повинно супроводжуватися ідентифікаційним номером призначеного органу з оцінки відповідності (далі – призначений орган), якщо застосувалася процедура оцінки відповідності, наведена у додатку 4 до цього Технічного регламенту.

Ідентифікаційний номер призначеного органу повинен мати таку саму висоту, що і знак відповідності. Ідентифікаційний номер призначеного органу

повинен проставлятися самим призначеним органом або за його вказівкою виробником чи його уповноваженим представником.

76. Обмежувальні (коригувальні) заходи в разі неналежного застосування знака відповідності вживаються відповідно до законодавства.

Технічна документація

77. Технічна документація повинна містити всі відповідні дані або відомості про засоби, що застосовуються виробником для забезпечення відповідності засобів КЗІ Суттєвим вимогам. Зміст технічної документації наведено у додатку 5 до цього Технічного регламенту.

78. Технічна документація повинна складатися до введення засобів КЗІ в обіг і постійно оновлюватися.

79. Якщо технічна документація та кореспонденція, що стосуються будь-якої процедури експертизи типу, складені іншою мовою, ніж державна мова, на обґрунтований запит призначених органів суб'єкти господарювання зобов'язані за власний рахунок і у погоджений з такими органами строк забезпечити їх переклад на державну мову в необхідному обсязі. За згодою сторін технічна документація може надаватися мовою складення технічної документації.

80. Якщо технічна документація не відповідає пунктам 77 – 79 цього Технічного регламенту та не містить достатніх відповідних даних або засобів, які використовувалися для забезпечення відповідності засобів КЗІ Суттєвим вимогам, орган державного ринкового нагляду у разі потреби звертається до виробника або імпортера з вимогою провести випробування органом з оцінки відповідності, прийнятним для органу державного ринкового нагляду, за рахунок виробника або імпортера протягом певного періоду з метою перевірки відповідності засобів КЗІ Суттєвим вимогам.

Призначення органів з оцінки відповідності

81. Призначення органів з оцінки відповідності для виконання ними як третіми сторонами завдань з оцінки відповідності згідно з цим Технічним регламентом здійснюється відповідно до Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності».

Вимоги до призначених органів

82. З метою призначення орган з оцінки відповідності повинен відповідати загальним вимогам до призначених органів відповідно до статті 32 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» та спеціальним вимогам до призначених органів, установленим у пунктах 70 – 77 цього Технічного регламенту.

83. Орган з оцінки відповідності повинен бути третьою стороною, незалежною від організації або засобів КЗІ, які він оцінює.

Орган з оцінки відповідності, власником корпоративних прав якого є об'єднання підприємців, що представляє юридичних осіб та/або фізичних осіб -

підприємців, які беруть участь у проектуванні, виготовленні, постачанні, складанні, використанні чи обслуговуванні засобів КЗІ, які такий орган оцінює, може вважатися третьою стороною за умови доведення незалежності такого органу та відсутності будь-якого конфлікту інтересів.

84. Орган з оцінки відповідності, його керівництво і персонал, відповідальний за виконання завдань з оцінки відповідності:

не повинні бути проектувальниками, виробниками, постачальниками, інсталяторами, покупцями, власниками, користувачами або наладниками засобу КЗІ, який вони оцінюють, а також не повинні бути представниками будь-якої із цих сторін. Це не виключає можливості використання засобу КЗІ, який пройшов оцінку відповідності і є необхідним для діяльності органу з оцінки відповідності, або використання такого засобу КЗІ в особистих цілях;

не повинні безнебередньо брати участь у проектуванні, виробництві або створенні, маркетингу, налагоджуванні, експлуатації, або технічному обслуговуванні засобів КЗІ, або представляти сторони, залучені для такої діяльності. Вони не повинні брати участь у будь-якій діяльності, яка може вплинути на незалежність їх суджень або професійну чесність стосовно діяльності з оцінки відповідності, для виконання якої вони призначенні. Особливо це стосується консультаційних послуг.

Органи з оцінки відповідності повинні забезпечувати дотримання дочірніми підприємствами або субіндрядниками, які ними залучаються до виконання робіт з оцінки відповідності, вимог щодо конфіденційності інформації, об'єктивності чи неупередженості під час діяльності з оцінки відповідності таких органів.

85. Органи з оцінки відповідності та їх персонал повинні провадити діяльність з оцінки відповідності з високим ступенем професіоналізму та необхідною технічною компетентністю в конкретній сфері, а також повинні бути вільні від будь-якого тиску і спонукань, зокрема фінансових, які можуть вплинути на їх рішення або результати їх діяльності з оцінки відповідності, особливо стосовно осіб або груп осіб, заінтересованих у результатах такої діяльності.

86. Орган з оцінки відповідності повинен бути здатний виконувати всі завдання з оцінки відповідності, визначені у додатках 3 і 4 до цього Технічного регламенту, щодо яких він був призначений, незалежно від того, чи виконуються такі завдання самим органом з оцінки відповідності або від його імені і під його відповідальність.

Орган з оцінки відповідності в будь-який час і для кожної процедури оцінки відповідності та кожного виду засобів КЗІ, щодо яких він був призначений, повинен мати в своєму розпорядженні:

кваліфікований та досвідчений персонал для виконання завдань з оцінки відповідності;

описи процедур для кожного виду засобів КЗІ, відповідно до яких проводиться оцінка відповідності, із забезпеченням прозорості та здатності

відтворення таких процедур. Орган з оцінки відповідності повинен мати відповідний порядок дій і процедур, які виконуються ним як призначеним органом, або під час інших видів діяльності;

процедури для провадження діяльності, які належним чином враховують розмір підприємства і сектору діяльності, а також структуру, ступінь технологічної складності засобів КЗІ, масовість або серійність процесу виробництва.

Орган з оцінки відповідності повинен мати кошти, необхідні для своєчасного та належного виконання технічних та адміністративних завдань, пов'язаних з діяльністю з оцінки відповідності.

87. Персонал, відповідальний за виконання завдань з оцінки відповідності, повинен мати:

технічну та професійну підготовку для провадження діяльності з оцінки відповідності, щодо якої орган з оцінки відповідності призначається чи був призначений;

знання вимог, що стосуються оцінок відповідності, які вони проводять, та відповідні повноваження для їх проведення;

знання та розуміння Суттєвих вимог, визначених у пунктах 8 – 15 цього Технічного регламенту, порядок і сферу застосування стандартів із переліку національних стандартів, а також відповідних положень законодавства України щодо умов застосування, надання на ринку та введення в експлуатацію засобів КЗІ, які він оцінює;

здатність оформляти сертифікати експертизи типу засобу КЗІ та/або сертифікати на систему якості, записи та звіти, які підтверджують проведення оцінки відповідності.

88. Повинна бути забезпечена неупередженість органу з оцінки відповідності, його керівника, заступників керівника і персоналу, відповідального за виконання завдань з оцінки відповідності.

Оплата праці керівника, заступників керівника органу з оцінки відповідності та його персоналу, відповідального за виконання завдань з оцінки відповідності, не повинна залежати від кількості проведених оцінок відповідності чи їх результатів.

89. Персонал органу з оцінки відповідності повинен зберігати комерційну таємницю стосовно всієї інформації, одержаної під час виконання завдань згідно з додатками 3 і 4 до цього Технічного регламенту, за винятком її надання у визначених законодавством випадках відповідним уповноваженим органам, а також захищати права власності суб'єктів господарювання на їх власну інформацію.

90. Органи з оцінки відповідності повинні брати участь у відповідній діяльності із стандартизації або забезпечувати поінформованість свого персоналу, відповідального за виконання завдань з оцінки відповідності, про таку діяльність.

Залучення призначеними органами субпідрядників та дочірніх підприємств

91. Якщо призначений орган залучас до виконання конкретних робіт, пов'язаних з оцінкою відповідності, субпідрядника або дочірнє підприємство, він повинен пересвідчитися у відповідності зазначеного субпідрядника чи дочірнього підприємства вимогам, визначеним у пунктах 82 – 90 цього Технічного регламенту, та повідомити про це орган, що призначає.

92. Призначенні органи несуть повну відповідальність за роботи, що виконуються субпідрядниками або дочірніми підприємствами, незалежно від їх місцезнаходження.

93. Субпідрядник або дочірнє підприємство можуть бути залучені до виконання робіт з оцінки відповідності лише за згодою замовника.

94. Призначенні органи повинні зберігати для надання на запити органу, що призначає, відповідні документи стосовно оцінювання кваліфікації залучених субпідрядників чи дочірніх підприємств і робіт, які вони виконали згідно з додатками 3 і 4 до цього Технічного регламенту.

Функціональні обов'язки призначених органів

95. Призначенні органи повинні проводити оцінку відповідності згідно з процедурами оцінки відповідності, наведеними у додатках 3 і 4 до цього Технічного регламенту.

96. Оцінка відповідності проводиться без покладення зйового навантаження на суб'єкта господарювання з урахуванням галузі, в якій діє такий суб'єкт господарювання, що замовляє роботи з оцінки відповідності, його характеристик, а саме структури, ступеня складності технології виробництва відповідного засобу КЗІ та масового чи серійного характеру виробничого процесу.

При цьому призначенні органи дотримуються ступеня вимогливості та рівня захисту, що є необхідними для оцінювання відповідності засобів КЗІ вимогам цього Технічного регламенту.

97. Якщо призначений орган вважає, що Суттєві вимоги або вимоги, наведені у відповідних стандартах з переліку національних стандартів чи технічних специфікаціях, не були дотримані виробником, зазначений орган повинен вимагати від виробника вжити відповідних коригувальних заходів і не видавати сертифікат експертизи типу засобу КЗІ або документ на оцінену систему якості.

98. Якщо під час проведення моніторингу виданих сертифікатів експертизи типу засобу КЗІ або оціненої системи якості призначений орган виявить, що засіб КЗІ більше не відповідає Суттєвим вимогам, зазначений орган повинен вимагати від виробника вжити відповідних коригувальних заходів та у разі потреби призупинити дію або скасувати сертифікат експертизи типу засобу КЗІ або документ стосовно оціненої системи якості.

99. Якщо коригувальних заходів не було вжито або вони не привели до необхідних результатів, призначений орган залежно від обставин повинен обмежити сферу, призупинити лінію або скасувати сертифікат експертизи типу засобу КЗІ або документів стосовно оціненої системи якості.

Анеляції на рішення призначених органів

100. Подання та розгляд анеляцій на рішення призначених органів здійснюються відповідно до вимог статті 43 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності».

Координація діяльності призначених органів

101. Відповідна координація та співпраця між органами з оцінки відповідності, призначеними згідно з цим Технічним регламентом, впроваджуються та належним чином функціонують у формі секторальної групи призначених органів.

Призначенні органи беруть участь у роботі секторальної групи безпосередньо або через визначених представників.

Державний ринковий нагляд і державний контроль засобів КЗІ

102. Державний ринковий нагляд і державний контроль засобів КЗІ здійснюються відповідно до Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» з урахуванням спеціальних вимог, визначених у пунктах 103 – 107 цього Технічного регламенту.

103. У разі наявності достатніх підстав вважати, що засіб КЗІ, на який поширюється дія цього Технічного регламенту, становить ризик компрометації інформації органи державного ринкового нагляду повинні провести перевірку характеристик засобу КЗІ за всіма відповідними вимогами цього Технічного регламенту. Відповідні суб'єкти господарювання повинні для цього співпрацювати з органами державного ринкового нагляду.

Якщо під час проведення вказаної перевірки встановлено, що засіб КЗІ становить серйозний ризик, органи державного ринкового нагляду відповідно до Методики вживтя обмежувальних (коригувальних) заходів, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2011 року № 1407, невідкладно вимагають від відповідного суб'єкта господарювання вилучити такий засіб КЗІ з обігу та/або відкликати його чи заборонити надання такого засобу КЗІ на ринку. Суб'єкт господарювання має право надати органу державного ринкового нагляду свої пояснення відповідно до статті 33 Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції».

Якщо органами ринкового нагляду встановлено, що засоби КЗІ не відповідають встановленим вимогам (крім випадків, передбачених абзацом другим цього пункту, та формальної невідповідності), орган ринкового нагляду невідкладно вимагає від відповідного суб'єкта господарювання вжити протягом визначеного строку заходів до приведення таких засобів КЗІ у відповідність із встановленими цим Технічним регламентом вимогами.

Якщо органом ринкового нагляду встановлено, що засоби КЗІ не відповідають встановленим вимогам та одночасно становлять серйозний ризик, орган ринкового нагляду вживає обмежувальних (коригувальних) заходів, передбачених абзацом другим цього пункту.

104. Суб'єкт господарювання повинен забезпечити проведення коригувальних заходів стосовно усіх засобів КЗІ, зазначених у пункті 103 цього Технічного регламенту, які надано ним на ринку.

105. У разі невідповідності засобів КЗІ встановленим вимогам органи державного ринкового нагляду повинні зазначити, чим обумовлена невідповідність:

невідповідністю засобів КЗІ Суттєвим вимогам;

недоліками стандартів з переліку національних стандартів, зазначених у пункті 14 цього Технічного регламенту.

Формальна невідповідність засобів КЗІ

106. Додатково до застережень, зазначених у пунктах 103 – 105 цього Технічного регламенту, органи державного ринкового нагляду повинні вимагати від суб'єкта господарювання усунути такі формальні невідповідності:

1) знак відповідності було нанесено з порушенням вимог, наведених у пунктах 71 – 76 цього Технічного регламенту;

2) знак відповідності не було нанесено;

3) якщо застосовується процедура оцінки відповідності на основі цілковитого забезпечення якості згідно з додатком 4 до цього Технічного регламенту, ідентифікаційний номер призначеного органу застосовано з порушенням вимог, наведених у пункті 75 цього Технічного регламенту, або його не нанесено взагалі;

4) декларацію про відповідність не складено;

5) декларацію про відповідність складено невірно;

6) технічна документація недоступна або неукомплектована;

7) інформації, зазначені у пунктах 36, 37 і 47 цього Технічного регламенту, немає, вона недостовірна або ісповідна;

8) інформація про можливе використання засобів КЗІ, декларація про відповідність або обмеження щодо використання, зазначені у пунктах 38 – 40 цього Технічного регламенту, не наведені у супровідних документах до засобів КЗІ;

9) вимоги до ідентифікації суб'єктів господарювання, наведені у пункті 63 цього Технічного регламенту, не виконано.

107. Якщо зберігається формальна невідповідність засобу КЗІ, зазначена у пункті 106 цього Технічного регламенту, органи державного ринкового нагляду повинні вжити усіх необхідних заходів до обмеження чи заборони надання відповідного засобу КЗІ на ринку або переконатися, що він вилучений або відкліканий з ринку.

Додаток 1
до Технічного регламенту засобів
криптографічного захисту інформації

Загальні вимоги до рівнів безпеки засобів криптографічного захисту інформації
для відповідності засобу К31 певному рівню безпеки новинні бути виконані організаційні, технічні та технологічні заходи у
обсязі, вказаному у відповідній колоні табліці № 1.

Заходи, розглянені сполучником «або», є альтернативними.

Таблиця № 1			
№ з/п	Компонент	Рівень безпеки 1	Рівень безпеки 2
1.	Специфікація засобу К31	Специфікація засобу К31, криптографічна може схвалені функції безпеки, нормальний і полірісний режими роботи. Опис засобу К31, у тому числі всіх компонентів АЗ, ПЗ і ВІЗ. Усі посилання на дають інформацію про стан для зазначення, коли посилуга використовує затверджений алгоритм шифрування, функції безпеки або процес відновлення до схваленої процедури.	
2.	Інтерфейси засобу К31	Обов'язкові й опційні інтерфейси. Найдійний канал	Специфікація всіх інтерфейсів і всіх цілях передачі даних введення і виведення
3.	Роїж, послуги автентифікація	Логічний поділ обов'язкових необов'язкових функцій та послуг	Автентифікація оператора на основі ролей або особистості
4.	безпека ПЗ/ВІЗ	Схвалені методи забезпечення цілісності, визначені інтерфейсом засобу К31. Код, приdatний повідомлення	цифрові підписи або текст цілісності на основі автентифікації

№ з/п	Компонент	Рівень безпеки 1	Рівень безпеки 2	Рівень безпеки 3	Рівень безпеки 4
5.	Операційне середовище	до виконання Не модифікується, або обмежене придатне модифікації. Контроль ЧПБ	Ключем Модифікується. Керування доступом на основі ролей або розподілу. Ведення аудиту подій	Виявлення Непрозорий коріус засобу КЗІ або покриття	Всеохоплююче виявлення на спроби злому коріусу засобу реагування на спроби КЗІ (кришок, замків, сирингічні тощо) та інформування про це. Сильний навколошниковий коріус або покриття. Захист від прямого зачісування. Захист від відмов, що бути спричинені впливом навколошникового середовища, або тестування на відмови, що можуть бути спричинені впливом навколошникового середовища
6.	Фізична безпека	Промислові компоненти	Докази спроб злому, Непрозорий коріус засобу КЗІ	Виявлення або	та виявлення реагування на спроби злому коріусу засобу реагування на спроби КЗІ (кришок, замків, сирингічні тощо) та інформування про це. Сильний навколошниковий коріус або покриття. Захист від прямого зачісування. Захист від відмов, що бути спричинені впливом навколошникового середовища, або тестування на відмови, що можуть бути спричинені впливом навколошникового
7.	Нейтавізивна безпека	Модуль, призначений для пом'якшення наслідків від нейтавізивних атак згідно з вимогами			

№ з/п	Компонент	Рівень безпеки 1	Рівень безпеки 2	Рівень безпеки 3	Рівень безпеки 4
	додатка Г до ДСТУ ISO/IEC 19790	Ведення документації та застосування методів пом'якшення наслідків вимогами додатку F до ДСТУ ISO/IEC 19790	Тестування пом'якшення наслідків		
8.	Управління параметрами безпеки	Генератори випадкових бітів; генерація, створення, введення, виведення, зберігання та знищення ЧІБ	Автоматизоване передавання або узгодження ЧІБ з використанням схвалених методів ЧІБ, що встановлюються особою, можуть вводитися або виводитися у формі відкритого тексту	ЧІБ, що встановлюється особою, можуть вводитися або виводитися у зандиркованому вигляді з використанням надійного каналу або за допомогою процедури полілу даних	
9.	Самотестування	Перед початком експлуатації перевіряється підсистема ІЗ/ВІЗ, правильність роботи обхідної функції та критичних функцій	Виконуються умови: реалізовано криптоографічний алгоритм, подвійну зоніку, завантаження ІЗ/ВІЗ, ручне введення даних, правильність роботи обхідної функції та критичних функцій	Система управління конфігурацією засобу КЗІ та його компонентів. Документація. Кожен засіб КЗІ та його компоненти повинні бути унікально ідентифікованими.	Автоматизована система управління конфігурацією
10.	Управління конфігурацією	Конфігурація засобу КЗІ та його компонентів повинна відслідковуватися протягом всього їх життєвого циклу	Предбачено тестування всіх послуг, пов'язаних із безпекою	Модель кінцевих станів	
	Проектування				
	Опис	Анотовані вихідний	Мова опису програмного забезпечення високого	Документація, що має	

№ з/п	Компонент	Рівень безпеки 1	Рівень безпеки 2	Рівень безпеки 3	Рівень безпеки 4
	КОД, схеми або мова опису апаратних засобів	рівня. Мова опису апаратного забезпечення високого рівня			аногаїй попереціях умов під час введення в компоненти модуля та очікуваних успішних післяумов для завершеного компонента
	Тестування доставка експлуатації	Функціональнє тестування та ініціалізація процедур	Тестування на шийковому рівні Опис процедур доставки	Автенифікація оператора	Використанням інформації аутентифікації постачальника
	Настанова			Алгоритмічні та неалгоритмічні настанови	
1). Пом'яклення атак				Специфікація пом'якшення наслідків атак, для яких не існує вимог щодо тестування	Специфікація пом'якшення наслідків атак з вимогами до перевірки

Додаток 2
до Технічного регламенту засобів
криптографічного захисту інформації

Модуль А
(внутрішній контроль виробництва)

1. Внутрішній контроль виробництва з процедурою оцінки відповідності, за допомогою якої виробник виконує обов'язки, визначені у пунктах 2 – 5 цього додатка, та гарантує і заявляє під свою виключну відповідальність, що засоби КЗІ відповідають вимогам Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформації (далі – Технічний регламент), які застосовуються до зазначених засобів КЗІ.

Технічна документація

2. Виробник складає технічну документацію згідно з пунктами 77 – 78 Технічного регламенту.

Виробництво

3. Виробник вживає всіх заходів, необхідних для того, щоб виробничий процес і його моніторинг забезпечували відповідність виготовлених засобів КЗІ технічній документації, вказаній у пункті 2 цього додатка, та Суттєвим вимогам, визначенім у пунктах 8 – 15 Технічного регламенту.

Маркування знаком відповідності та декларація про відповідність

4. Виробник наносить знак відповідності згідно з пунктами 73 – 76, 78 Технічного регламенту на кожну окрему одиницю засобів КЗІ, що відповідає вимогам Технічного регламенту, які застосовуються до зазначених засобів КЗІ.

5. Виробник складає письмову декларацію про відповідність для кожного типу засобів КЗІ і зберігає її разом із технічною документацією для надання на запити органів державного ринкового нагляду доки не мине потреба, але не менше ніж 10 років після введення в обіг останньої одиниці засобів КЗІ. У декларації про відповідність зазначається інформація, яка дає змогу ідентифікувати засоби КЗІ, для яких її складено.

Копія декларації про відповідність подається відповідним органам державного ринкового нагляду на їх занити.

Уповноважений представник

6. Обов'язки виробника, визначені у пунктах 4 і 5 цього додатка, від його імені та під його відповідальність можуть бути виконані його уповноваженим представником за умови визначення цих обов'язків у документі, що засвідчує такі повноваження.

Додаток З
до Технічного регламенту засобів
криптографічного захисту інформації

Модулі В і С

(експертиза типу в поєднанні з відповідністю типові на основі внутрішнього контролю виробництва)

Якщо робиться посилання на цей додаток, то процедура оцінки відповідності повинна виконуватися за модулями В (експертиза типу засобу КЗІ) і С (відповідність типові на основі внутрішнього контролю виробництва) цього додатка.

Модуль В
(експертиза типу)

1. Експертиза типу є частиною процедури оцінки відповідності, за якої призначений орган досліджує технічний проект засобів КЗІ, перевіряє і заєвідчує, що технічний проект засобів КЗІ відповідає Суттєвим вимогам, визначенім у пунктах 8 – 15 Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформації (далі - Технічний регламент).

2. Експертиза типу виконується способом оцінки адекватності технічного проекту засобів КЗІ шляхом експертизи технічної документації та підтвердних документів, зазначених у пункті З цього додатка, без дослідження зразка (моделі конструкції).

3. Виробник подає заявку на проведення експертизи типу засобу КЗІ лише одному призначенному органу за своїм вибором.

Заявка повинна містити:

найменування та адресу виробника, а у разі подання заяви уповноваженим представником – також його найменування та адресу;

письмову заяву про те, що така сама заявка не була подана жодному іншому призначенному органу;

технічну документацію, яка повинна давати можливість оцінити відповідність засобів КЗІ застосовним вимогам Технічного регламенту та містити опис проведення і результати належного аналізу та оцінки ризику (ризиків). У технічній документації повинні бути зазначені застосовні вимоги та охоплені (наскільки це стосується такої оцінки) питання просктування, виробництва та функціонування засобів КЗІ. Технічна документація повинна в належних випадках містити елементи, наведені у додатку 5 до Технічного регламенту;

підтвердині документи щодо адекватності рішення технічного проекту. Такі підтвердині документи повинні містити посилання на буль-які використані документи, особливо у разі, коли відповідні національні стандарти не були застосовані або були застосовані не повністю. Підтвердині документи повинні містити за потреби результати випробувань, проведених згідно з іншими технічними специфікаціями відповідною лабораторією виробника або іншою

випробувальною лабораторією від імені виробника та під його відповідальність.

4. Призначений орган проводить експертизу технічної документації та підтвердних документів для оцінки адекватності технічного проекту засобів КЗІ.

5. Призначений орган складає звіт про оцінювання, в якому наводяться результати експертизи, виконаної згідно з пунктом 4 цього додатка. У межах своїх зобов'язань, визначених у пункті 8 цього додатка, призначений орган може оприлюднювати зміст зазначеного звіту в повному обсязі або частково лише за згодою виробника.

6. Якщо тип засобів КЗІ відповідає вимогам цього Технічного регламенту, призначений орган надає виробнику сертифікат експертизи типу засобу КЗІ. У такому сертифікаті зазначаються найменування та адреса виробника, висновки дослідження, особливості застосовних вимог, охоплених експертизою, умови чинності сертифіката (якщо такі є) та дані, необхідні для ідентифікації оціненого типу засобу КЗІ. До сертифіката експертизи типу засобу КЗІ можуть додаватися один чи більше додатків.

У сертифікаті експертизи типу засобу КЗІ та додатках до нього повинна міститися вся відповідна інформація, яка дає змогу оцінювати відповідність виготовленого засобу КЗІ дослідженому типу засобу КЗІ та здійснювати контроль під час експлуатації.

Якщо тип засобу КЗІ не відповідає застосовним вимогам цього Технічного регламенту, призначений орган відмовляє у видачі сертифіката експертизи типу засобу КЗІ та повідомляє про це заявнику з наданням докладного обґрунтування своєї відмови.

7. Призначений орган повинен постійно відслідковувати будь-які зміни в загальновизнаному сучасному стані розвитку інформаційних технологій, які свідчать про те, що затверджений тип засобу КЗІ може вже не відповідати застосовним вимогам Технічного регламенту, та повинен визначити, чи такі зміни потребують подального дослідження. Якщо зазначені зміни потребують подального дослідження, призначений орган повинен повідомити про це виробнику.

Виробник повинен інформувати призначений орган, який зберігає технічну документацію, що пов'язана із сертифікатом експертизи типу засобу КЗІ, про всі модифікації затвердженого типу засобу КЗІ, що можуть вплинути на відповідність засобу КЗІ Суттєвим вимогам Технічного регламенту або на умови чинності зазначеного сертифіката. Такі модифікації потребують додаткового дослідження типу засобу КЗІ та його затвердження у формі доповнення до первинного сертифіката експертизи типу засобу КЗІ.

Продовження додатка 3

8. Кожен призначений орган інформує орган, що призначає, про видані або скасовані ним сертифікати експертизи типу засобу КЗІ та/або про будь-які доповнення до них, а також періодично чи на запит органу, що призначає, надає йому список таких сертифікатів та/або будь-яких доповнень до них, у видачі яких він відмовив або дію яких зупинив чи встановив щодо них інші обмеження.

Кожен призначений орган інформує інші призначенні органи про сертифікати експертизи типу засобу КЗІ та/або будь-які доповнення до них, у видачі яких він відмовив, або дію яких скасував, зупинив чи встановив інші обмеження, а на запит – також про видані ним сертифікати експертизи типу засобу КЗІ та/або доповнення до них.

Кожен призначений орган інформує Адміністрацію Держспецзв'язку щодо виданих сертифікатів експертизи типу засобу КЗІ та/або доповнень до них у разі, коли стандарти із переліку національних стандартів не застосовувалися або застосовувалися частково.

Орган, що призначає, відновідні органи державного ринкового нагляду та інші призначенні органи мають право за запитами одержувати від призначеноого органу копію сертифіката експертизи типу засобу КЗІ та/або доповнень до них.

Орган, що призначає, відновідні органи державного ринкового нагляду та Адміністрація Держспецзв'язку мають право за запитами одержувати копію технічної документації та результати досліджень, проведених призначеним органом.

Призначений орган зберігає копію сертифіката експертизи типу засобу КЗІ, додатків і доповнень до нього, протоколів випробувань, технічну інформацію згідно з пунктом 1 додатка 4 до Технічного регламенту доки не міне потреба, але не менше ніж 10 років після введення в обіг останньої одиниці засобів КЗІ.

9. Виробник зберігає копію сертифіката експертизи типу засобу КЗІ, додатків і доповнень до нього разом із технічною документацією для надання на запити органів державного ринкового нагляду доки не міне потреба, але не менше ніж 10 років після введення в обіг останньої одиниці засобу КЗІ.

10. Уповноважений представник виробника може подати заявку, зазначену у пункті 3 цього додатка, та виконати обов'язки, визначені в пунктах 7 і 9 цього додатка, за умови визначення таких обов'язків у документі, що засвідчує його повноваження.

Модуль С

(відповідність типу на основі внутрішнього контролю виробництва)

11. Відповідність типу засобу КЗІ на основі внутрішнього контролю виробництва є тією частиною процедури оцінки відповідності, за допомогою якої виробник виконує обов'язки, визначені в пунктах 12 – 14 цього додатка, та гарантує і заявляє, що засіб КЗІ відповідає типові засобу КЗІ, зазначеному в

сертифікаті експертизи типу, та вимогам цього Технічного регламенту, які застосовуються до цього засобу КЗІ.

Виробництво

12. Виробник вживає всіх заходів, необхідних для того, щоб виробничий процес і його моніторинг забезпечували відповідність виготовлених засобів КЗІ затвердженному типові засобу КЗІ, зазначеному у сертифікаті експертизи типу засобу КЗІ, та вимогам цього Технічного регламенту, які застосовуються до цих засобів КЗІ.

Маркування знаком відповідності та декларація про відповідність

13. Виробник наносить знак відповідності згідно з пунктами 71 – 74 Технічного регламенту на кожну одиницю засобу КЗІ, який відповідає затвердженному типові засобу КЗІ, зазначеному у сертифікаті експертизи типу засобу КЗІ, та застосовним вимогам Технічного регламенту.

14. Виробник складає письмову декларацію про відповідність для кожного типу засобу КЗІ і зберігає її разом з технічною документацією для надання на запити органів державного ринкового нагляду доки не мине потреба, але не менше ніж 10 років після введення в обіг останньої одиниці засобу КЗІ. Декларація про відповідність повинна містити інформацію щодо ідентифікації засобу КЗІ, для якого вона була складена.

Копія декларації про відповідність надається відповідним органам державного ринкового нагляду за їх запитами.

Уповноважений представник

15. Обов'язки виробника, визначені у пунктах 13 і 14 цього додатка, від його імені та під його відповідальність можуть бути виконані його уповноваженим представником за умови визначення цих обов'язків у документі, що засвідчує такі повноваження.

Додаток 4
до Технічного регламенту засобів
криптографічного захисту інформації

Модуль Н

(відповідність на основі цілковитого забезпечення якості)

1. Відповідність на основі цілковитого забезпечення якості є процедурою оцінки відповідності, за допомогою якої виробник виконує обов'язки, визначені у пунктах 2, 12 і 13 цього додатка, та гарантує і заявляє під свою виключну відповідальність, що засоби криптографічного захисту інформації відповідають Суттєвим вимогам, визначенням у пунктах 8 – 15 Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформації (далі - Технічний регламент), які до нього застосовуються.

Виробництво

2. Виробник забезпечує функціонування схваленої призначенням органом відповідно до пункту 3 цього додатка системи управління якістю для проскування, виробництва, контролю та проведення випробувань виготовлених засобів КЗІ і підлягає нагляду відповідно до пунктів 8 – 11 цього додатка.

Система управління якістю

3. Виробник подає обраному ним органу заявку на проведення оцінки своєї системи управління якістю щодо відповідності засобу КЗІ.

Заявка повинна містити:

найменування та адресу виробника, а у разі подання заяви уповноваженим представником – також його найменування та адресу;

технічну документацію для кожного типу засобів КЗІ. Технічна документація повинна в належних випадках містити елементи, наведені у додатку 5 до Технічного регламенту;

документацію стосовно системи управління якістю;

письмову заяву про те, що така сама заявка не була подана жодному іншому призначенному органу.

4. Впроваджена система управління якістю повинна забезпечувати відповідність засобів КЗІ застосовним до нього вимогам Технічного регламенту.

Усі прийняті виробником елементи, вимоги та положення системи управління якістю повинні бути задокументовані систематичним і упорядкованим чином у вигляді політик, процедур та інструкцій, викладених у письмовій формі. Документація щодо системи управління якістю повинна давати можливість однозначного тлумачення програм, планів, настанов і протоколів (записів) щодо якості.

Зазначена документація повинна містити належний опис:

Продовження додатка 4

цілей у сфері якості та організаційної структури, обов'язків і повноважень керівництва виробника щодо забезпечення якості проєктування та засобів КЗІ;

технічних специфікацій на проєктування, у тому числі стандарти, що будуть застосовуватися, а у разі, коли відповідні стандарти з переліку національних стандартів застосовані частково – опис заходів, що будуть використані з метою забезпечення відповідності засобів КЗІ застосованим до нього вимогам Технічного регламенту;

методів контролю та перевірки проєкту, процесів і системних заходів, які будуть застосовуватися під час проєктування засобів КЗІ, що належать до відповідного типу засобів КЗІ;

відповідних методів виробництва, контролю якості та забезпечення якості, процесів і системних заходів, які будуть застосовуватися;

досліджень і випробувань, які будуть проводитися до, під час і після виготовлення засобів КЗІ, із зазначенням періодичності їх проведення;

протоколів (записів) щодо якості (звітів про інспектування, даних випробувань і калібрувань, звітів про кваліфікацію відповідного персоналу тощо);

засобів моніторингу, які дають змогу контролювати досягнення необхідної якості проєктування і засобів КЗІ та ефективне функціонування системи управління якістю.

5. Призначений орган оцінює систему управління якістю з метою визначення її відповідності вимогам, вказанним у пункті 4 цього додатка.

Призначений орган повинен на основі презумпції відповідності робити припущення про відповідність вимогам, вказаним у пункті 4 цього додатка, тих елементів системи управління якістю, які відповідають відповідним вимогам національного стандарту, який є ідентичним відповідному гармонізованому європейському стандарту.

Група аудиту, яка визначена призначеним органом, повинна володіти досвідом оцінювання у сфері систем управління якістю та мати у своєму складі принаймні одного члена з досвідом роботи експертом з оцінки відповідного засобів КЗІ та технології його виробництва, а також зі знанням застосовних вимог Технічного регламенту.

Оцінка системи управління якістю повинна передбачати відвідування підприємства – виробника.

Група аудиту вивчає технічну документацію, вказану в абзаці четвертому пункту З цього додатка, з метою перевірки здатності виробника ідентифікувати застосовні вимоги цього Технічного регламенту і проводити необхідні дослідження для забезпечення відповідності засобів КЗІ цим вимогам.

Призначений орган повідомляє виробнику або його уповноваженому представнику про прийняте рішення.

Продовження додатка 4

Зазначене повідомлення повинно містити висновки аудиту та обґрунтоване рішення щодо оцінки.

6. Виробник повинен виконувати обов'язки, пов'язані із забезпеченням функціонування схваленої системи управління якістю, та підтримувати її в адекватному та ефективному стані.

7. Виробник зобов'язаний інформувати призначений орган, який схвалив систему управління якістю, про будь-які заплановані зміни в такій системі.

Призначений орган оцінює будь-які запропоновані зміни і приймає рішення щодо здатності зміненої системи управління якістю надалі відповідати вимогам, визначеним у пункті 4 цього додатка, чи необхідності проведення повторної оцінки.

Призначений орган повідомляє виробнику про прийняте рішення. Зазначене повідомлення повинно містити висновки дослідження та обґрунтоване рішення щодо оцінки.

Нагляд за відповідальністю призначеноого органу

8. Мета нагляду полягає в тому, щоб пересвідчитися в належному виконанні виробником обов'язків, пов'язаних із забезпеченням функціонування схваленої системи управління якістю.

9. Для цілей нагляду виробник зобов'язаний надавати призначенному органу доступ до місць проектування, виробництва, контролю, проведення випробувань і зберігання засобів КЗІ, а також усю необхідну інформацію, зокрема:

документацію щодо системи управління якістю;

протоколи (записи) щодо якості, передбачені тією частиною системи управління якістю, яка стосується просктування (результати аналізу, розрахунків, випробувань тощо);

протоколи (записи) щодо якості, передбачені тією частиною системи якості, яка стосується виробництва (звіти про інспектування, дані випробувань і калібрувань, звіти про кваліфікацію відповідного персоналу тощо).

10. Призначений орган повинен проводити періодичні аудити, щоб пересвідчитися в тому, що виробник застосовує та підтримує в належному стані схвалену систему управління якістю, та надавати виробнику звіт про аудит.

11. Крім періодичних аудитів, призначений орган може відвідувати виробника без попередження. Під час таких відвідувань призначений орган у разі потреби може проводити випробування засобів КЗІ або доручати їх проведення з метою перевірки належного функціонування системи управління якістю. Призначений орган повинен надавати виробнику звіт про відвідування, а у разі проведення випробувань – також протокол випробувань.

Продовження додатка 4

Маркування знаком відповідності та декларація про відповідність

12. Виробник наносить знак відповідності згідно з пунктами 71 – 74 Технічного регламенту та ідентифікаційний номер призначеного органу, зазначеного в пункті 3 цього додатка, на кожну одиницю засобів КЗІ, що відповідає застосовним вимогам Технічного регламенту.

13. Виробник складає письмову декларацію про відповідність для кожного типу засобів КЗІ і зберігає її разом із технічною документацією для надання на запити органів державного ринкового нагляду доки не міне потреба, але не менше ніж 10 років після введення в обіг останньої одиниці засобів КЗІ. Декларація про відповідність повинна містити інформацію щодо ідентифікації засобів КЗІ, для якого вона була складена.

Копія декларації про відповідність надається відповідним органам державного ринкового нагляду за їх запитами.

14. Виробник повинен протягом 10 років після введення в обіг останньої одиниці засобів КЗІ зберігати та надавати державним органам на їх запити:

технічну документацію, зазначену в абзаці четвертому пункту 3 цього додатка;

документацію стосовно системи управління якістю, зазначену в абзаці п'ятому пункту 3 цього додатка;

затвердженні виробником зміни до системи управління якістю, зазначені у пункті 7 цього додатка (за наявності таких змін);

рішення, звіти та протоколи призначеного органу, зазначені у пунктах 7, 10 і 11 цього додатка.

15. Кожний призначений орган повинен інформувати орган, що призначає, про видані або скасовані ним документи щодо систем управління якістю, а також періодично чи на запит надавати йому перелік відмов у видачі документа щодо схвалення системи, а також документів щодо схвалених систем управління якістю, дію яких він зупинив чи встановив щодо них інші обмеження.

Кожний призначений орган інформує інші призначенні органи про відмови у схваленні систем якості, зупинення, скасування або встановлення щодо них інших обмежень, а на запит – також про схвалені системи якості.

Уповноважений представник

16. Обов'язки виробника, зазначені у пунктах 3, 7, 12 – 14 цього додатка, від його імені та під його відповідальність можуть бути виконані його уповноваженим представником за умови визначення цих обов'язків у документі, що засвідчує такі повноваження.

Додаток 5
до Технічного регламенту засобів
криптографічного захисту інформації

ЗМІСТ
технічної документації

1. Технічна документація повинна містити щонайменше такі елементи:
  - 1) специфікація типу засобу КЗІ (обладнання, ПЗ, ВПЗ, гібридне ПЗ або ВПЗ гібридного засобу);
  - 2) специфікація криптографічної межі засобу КЗІ;
  - 3) специфікація обладнання, ПЗ і компонентів ВПЗ засобу КЗІ й опис фізичної конфігурації засобу КЗІ;
  - 4) специфікація обладнання, ПЗ або компонентів ВПЗ засобу КЗІ, які вилучено з вимог безпеки ДСТУ ISO/IEC 19790:2015, і обґрунтування для вилучення;
  - 5) специфікація фізичних портів і логічних інтерфейсів засобу КЗІ;
  - 6) специфікація ручних або логічних елементів управління засобу КЗІ, фізичних або логічних індикаторів стану й відповідних фізичних, логічних і електричних характеристик;
  - 7) специфікація всіх функцій безпеки, реалізованих у засобі КЗІ, і специфікації всіх режимів роботи;
  - 8) блок-схема, що зображає всі основні апаратні компоненти засобу КЗІ і їх взаємозв'язки, у тому числі мікропроцесори, буфери введення/виведення, буфери відкритих/зашифрованих даних, буфери управління, сховище ключів, робочу пам'ять і пам'ять програм;
  - 9) специфікація конструкції апаратного забезпечення, ПЗ та ВПЗ засобу КЗІ;
  - 10) специфікація всієї пов'язаної з безпекою інформації, у тому числі секретних і особистих криптографічних ключів (відкритих та зашифрованих), дані аутентифікації, ПНБ, ПНБ та іншої захищеної інформації, розкриття або модифікація якої може скомпрометувати безпеку засобу КЗІ;
  - 11) специфікація деградованого режиму засобу КЗІ;
  - 12) специфікація політики безпеки засобу КЗІ, зокрема правила, вилучені з вимог цього стандарту і з будь-яких додаткових вимог постачальника;
  - 13) специфікація введення даних, виведення даних, введення керування, виведення керування, виведення стану та інтерфейсів живлення (фізичних і логічних), інтерфейсу надійного каналу (застосовується для засобів КЗІ рівнів безпеки 3 та 4);
  - 14) специфікація винятків (помилок) і обґрунтування, якщо інтерфейс виведення керування не вимикається у помилковому стані;
  - 15) специфікація усіх авторизованих ролей, які підтримуються засобом КЗІ;

Продовження додатка 5

- 16) специфікація послуг, операцій або функцій, що надаються засобом КЗІ дляожної послуги, специфікації її введення, відновідного виведення та авторизованих користувачів, які можуть його використовувати;
- 17) специфікація послуг засобу КЗІ, для яких оператор може не мати авторизованої ролі, і як ці послуги не змінюють, не розкривають або не замінюють криптографічних ключів та інших ЧПБ, або іншим чином впливають на безпеку засобу КЗІ;
- 18) специфікація механізмів аутентифікації, які підтримуються засобом КЗІ, типи даних аутентифікації, що потрібні для реалізації механізмів аутентифікації, методи авторизації, які використовуються для управління першим доступом до засобу й ініціалізації механізмів аутентифікації, стійкість механізмів аутентифікації, які підтримуються засобом КЗІ, у тому числі обґрунтування підтримки кількох механізмів аутентифікації;
- 19) специфікація послуг засобу КЗІ, які вказують інформацію про версії засобу, відображають його стан, виконують самотестування, виконують схвалені функції безпеки і виконують анулювання;
- 20) специфікація механізмів обходу;
- 21) специфікація механізмів завантаження ПЗ або ВПЗ;
- 22) специфікація управління й інтерфейсів можливості самостійного виведення даних засобом КЗІ;
- 23) специфікація схвалених методик забезпечення цілісності;
- 24) специфікація дій оператора для виконання на вимогу схваленої методики перевірки цілісності;
- 25) специфікація вигляду коду, придатного до виконання;
- 26) специфікація операційного середовища засобу КЗІ, включаючи там де це доцільно операційну систему, яка використовується засобом КЗІ (застосовується для засобів КЗІ рівнів безпеки 1 та 2);
- 27) специфікація правил безпеки, налагтувань або обмежень конфігурації операційного середовища (застосовується для засобів КЗІ рівнів безпеки 1 та 2);
- 28) настанова адміністратора для налагтування операційної системи відповідно до вимог специфікації (застосовується для засобів КЗІ рівня безпеки 2);
- 29) специфікація фізичного втілення і рівень безпеки реалізованого фізичного механізму безпеки засобів КЗІ;
- 30) специфікація фізичних механізмів безпеки, які використовує засіб КЗІ;
- 31) специфікація інтерфейсу доступу для обслуговування і механізм анулювання КИБ, за використання інтерфейсу доступу для обслуговування (якщо засіб КЗІ виконує роль технічного обслуговування, що потребує фізичного доступу до вмісту засобу, або якщо засіб призначено для забезпечення фізичного доступу);
- 32) специфікація нормальних робочих діапазонів засобу КЗІ, функцій захисту від відмов середовища або тестів на відому середовища (застосовується для засобів КЗІ рівня безпеки 4);

Продовження додатка 5

- 33) специфікація методів послаблення відмов, які використовуються (застосовується для засобів КЗІ рівня безпеки 4);
- 34) специфікація методів послаблення, які використовуються для протидії неінвазивним атакам, зокрема визначенням в додатку F до ДСТУ ISO/IEC 19790:2015;
- 35) специфікація всіх КПБ і ГПБ, які використовує засіб КЗІ;
- 36) специфікація всіх ГВБ і їх використання;
- 37) специфікація мінімальної ентропії, якої потребує засіб КЗІ для кожного вхідного параметра;
- 38) специфікація кожного ГВБ (схваленого і несхваленого, а також джерела ентропії), які використовує засіб КЗІ;
- 39) специфікація мінімальної ентропії і способу генерації заявленої мінімальної ентропії, які це ентропію отримують всередині криптографічної межі засобу КЗІ;
- 40) специфікація кожного методу генерації ЧПБ, який використовує ГВБ;
- 41) специфікація всіх методів створення ЧПБ, які використовує засіб КЗІ;
- 42) специфікація кожного методу ЧПБ покоління, використовуваного засобом КЗІ;
- 43) специфікація кожного з методів генерації ключів (схвалених і несхвалених), які використовує засіб КЗІ;
- 44) специфікація методів створення ЧПБ, що використовуються у засобі КЗІ;
- 45) специфікація методів введення і виведення ЧПБ, що використовуються у засобі КЗІ;
- 46) специфікація основних методів введення і виведення, що використовуються у засобі КЗІ;
- 47) довідка про виконання умови: які це знання п компонента потрібно для відновлення КПБ, то $n - 1$ компонент не дас інформації про КПБ, крім його довжини (застосовується для засобів КЗІ рівнів безпеки 3 та 4, якщо ними використовуються процедури розподілу знань);
- 48) специфікація процедур розподілу знань, що використовуються у засобі КЗІ (застосовується для засобів КЗІ рівнів безпеки 3 та 4);
- 49) специфікація ЧПБ, які зберігаються в засобі КЗІ;
- 50) специфікація захищеності КПБ від неавторизованого доступу, використання, розголошення, зміни і заміни під час зберігання в засобі КЗІ;
- 51) специфікація захищеності ЧПБ від неавторизованої модифікації і заміни під час зберігання в засобі КЗІ;
- 52) специфікація взаємозв'язків ГПБ, який зберігається у засобі КЗІ, з оператором, роллю або процесом, для яких призначено цей параметр;
- 53) специфікація методу(ів) анулювання, які використовує засіб КЗІ, і обґрунтування того, як метод(и) запобігає вилученню та повторному використанню анульзованих значень;

Продовження додатка 5

- 54) специфікація самотестування, яке виконує засіб КЗІ, зокрема передопераційні й умовні тести;
- 55) специфікація індикаторів задовільних і незадовільних результатів самотестування;
- 56) специфікація помилкового стану засобу КЗІ, в який він може увійти у разі незадовільного самотестування, а також умови й дії, необхідні для виходу з помилкового стану і відновлення нормальної роботи засобу КЗІ;
- 57) специфікація всіх функцій безпеки, важливих для безпечної експлуатації криптографічного засобу та ідентифікації тестів, які виконуються під час увімкнення живлення й умовних тестів, які виконує засіб КЗІ;
- 58) специфікація механізму або логіки, що регулює процедуру перемикання (якщо засіб КЗІ реалізує можливість обходу);
- 59) специфікація системи управління конфігурацією, яка використовується для засобу КЗІ;
- 60) специфікація документів, які підтримують розробку засобу КЗІ і пов'язаних із ним документів, що надаються системою управління конфігурацією;
- 61) специфікація процедур безпечної інсталяції, генерації й запуску засобу КЗІ;
- 62) специфікація процедур підтримки безпеки під час поставки і доставки версій засобу КЗІ авторизованим оператором;
- 63) специфікація відповідності між архітектурою АЗ, ПЗ та/або компонентами ВПЗ засобу КЗІ і політикою безпеки засобу КЗІ та моделлю кінцевих станів;
- 64) специфікації початкового коду НЗ, анотованого коментарями, які чітко відображають відповідність НЗ архітектурі засобу КЗІ (застосовується, якщо засіб КЗІ містить ПЗ);
- 65) специфікацію схеми та/або HDI апаратних засобів КЗІ (застосовується, якщо засіб КЗІ містить апаратні засоби);
- 66) специфікація функціональної специфікації, яка неформально описує засіб КЗІ, функціональність засобу КЗІ, зовнішні фізичні порти і логічні інтерфейси засобу КЗІ, а також мету побудови фізичних портів і логічних інтерфейсів (застосовується для засобів КЗІ рівнів безпеки 2, 3 та 4);
- 67) специфікація детального просктування, яка описує внутрішні функції основних компонентів засобу КЗІ, внутрішні інтерфейси компонентів, мету побудови інтерфейсів компонентів і внутрішній потік інформації (в цілому в межах криптографічного кордону, а також в рамках основних компонентів) (застосовується для засобів КЗІ рівнів безпеки 3 та 4)
- 68) специфікація (у тому числі передумов і післяумов) відповідності між архітектурою засобу КЗІ і функціональною специфікацією (застосовується для засобів КЗІ рівня безпеки 4);

Продовження додатка 5

69) специфікація моделі кінцевих станів (або еквівалент) із допомогою діаграми станів і таблиці станів, які охоплюють: операційні і помилкові стани криптографічного засобу; відповідні переходи з одного стану в інший; вхідні події, у тому числі вхідні дані і вхідні контролі, які призводять до переходу з одного стану в інший; вихідні події, у тому числі внутрішні умови засобу, вихідні дані й вихідні стани, які виникають в результаті переходу з одного стану в інший;

70) специфікація початкового коду ПЗ або ВГЗ;

71) анотації для початкових кодів кожного програмного або апаратного компонента криптографічного засобу КЗІ, які визначають: передумови, необхідні параметри компонентів, функції та процедури засобу для коректного виконання; очікувані успішні післяумови завершення виконання кожного компонента, функцій і процедур засобу (застосовується для засобів КЗІ рівня безпеки 4);

72) специфікації для настанови адміністратора, що містять: функції адміністратора, події безпеки, параметри безпеки (значення параметрів, якщо потрібно), фізичні порти й логічні інтерфейси засобу КЗІ, доступні для адміністративних ролей; безпечні процедури адміністрування криптографічного засобу; принушення про поведінку користувача, релевантні до безпечної експлуатації засобу КЗІ;

73) специфікації для неадміністративних настанов, що містять: затверджені функції безпеки, фізичні порти і логічні інтерфейси, доступні для користувачів засобу КЗІ; всі обов'язки користувача, потрібні для безпечної експлуатації засобу;

74) опис механізмів безпеки, які використовуються засобом КЗІ для послаблення атак (застосовується для засобів КЗІ рівня безпеки 1, 2, та 3, призначених для послаблення однієї або більше конкретних атак, які не визначені ДСТУ ISO/IEC 19790:2015);

75) опис методів, які використовуються для послаблення атак, і методи тестування ефективності методів послаблення атак (застосовується для засобів КЗІ рівня безпеки 4, призначених для послаблення однієї або більше атак, які не визначені ДСТУ ISO/IEC 19790:2015);

76) політику безпеки засобу КЗІ згідно з вимогами пункту 13 Технічного регламенту;

77) список стандартів із переліку національних стандартів, які є ідентичними гармонізованим європейським стандартам і відповідність яким надає презумпцію відповідності засобів КЗІ Суттєвим вимогам, а також застосовуються повністю або частково, а у разі, коли такі стандарти не застосовувалися – опис рішень, прийнятих з метою забезпечення відповідності Суттєвим вимогам Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформації (далі – Технічний регламент), у тому числі перелік інших застосованих технічних специфікацій. У разі часткового застосування

Продовження додатка 5

зазначених стандартів у технічній документації повинні бути наведені ті частини стандартів, які були застосовані;

78) копію декларації про відповідність;

79) якщо оцінка відповідності проводилася із застосуванням модуля, наведеного в додатку 2 до Технічного регламенту, – копію сертифікату експертизи типу та додатки до нього, які було видано призначеним органом;

80) результати просктих розрахунків, проведених перевірок та іншу подібну інформацію;

81) протоколи випробувань;

82) пояснення згідно з вимогами пункту 20 Технічного регламенту та пояснення щодо наведення чи не наведення інформації на упаковці відповідно до пункту 28 Технічного регламенту.

2. Елементи технічної документації, зазначені в абзаці четвертому підпункту 1, у підпунктах 76, 77, 78, 79 і 82 пункту 1 цього додатка, оформляються відповідно до Закону України «Про засади державної мовної політики».

Додаток 6
до Технічного регламенту засобів
криптографічного захисту інформації

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ВІДНОВІДНІСТЬ (№ XXX)*

1. Засіб криптографічного захисту інформації (виріб, тип, номер партії чи серійний номер)

2. Найменування та адреса виробника або його уповноваженого представника

3. Ця декларація відповідності видана під особисту відповіальність виробника.

4. Об'єкт декларації (ідентифікація засобу КЗІ, яка дає змогу забезпечити його простежуваність; може містити кольорове чітке зображення у разі потреби для ідентифікації зазначеного засобу КЗІ)

5. Об'єкт декларації відповідає вимогам таких технічних регламентів:
Технічного регламенту засобів КЗІ;
іншого технічного регламенту (за потреби).

6. Посилання на відповідні стандарти з переліку національних стандартів, що були застосовані, або посилання на інші технічні специфікації, щодо яких декларується відповідність (із зазначенням ідентифікаційного номера, версії та дати видання)

7. Призначений орган з оцінки відповідності

(найменування, ідентифікаційний номер згідно з реєстром призначених органів)
виконав

(опис виконаних ним дій)

та видав сертифікат експертизи типу засобу криптографічного захисту інформації № _____ від _____. 20 ____ р.

(у разі залучення призначеного органу з оцінки відповідності).

Продовження додатка 6

8. У відповідних випадках опис компонентів та аксесуарів, у тому числі програмного забезпечення, завдяки якому радіообладнання функціонує за призначенням і на яке посилюється дія декларації про відповідність.

9. Додаткова інформація

Підписано від імені та за дорученням

---

20 р.
(місце та дата видачі)

(прізвище, ім'я та по батькові, посада)

(підпись)

---

*Присвоєння виробником номера декларації про відповідність є необов'язковим.

Додаток 7
до Технічного регламенту засобів
криптографічного захисту інформації

СПРОЩЕНА ДЕКЛАРАЦІЯ
про відповідність

Спрощена декларація про відповідність, зазначена в пункті 29 Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформації, повинна бути представлена таким чином:

(найменування виробника) заявляє, що тип засобів криптографічного захисту інформації (означення типу засобів криптографічного захисту інформації) відповідає Технічному регламенту засобів криптографічного захисту інформації;

повний текст декларації про відповідність доступний на вебсайті за такою адресою:

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 20 ____ р. № _____

ЗМІНИ,
що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України

1. В абзаці першому пункту 22 Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 2006 року № 373 (Офіційний вісник України, 2006 р., № 13, ст. 878, № 50, ст. 3324), слова «та сертифікації» виключити.
2. Перелік видів продукції, щодо яких органи державного ринкового нагляду здійснюють державний ринковий нагляд, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1069 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 50, ст. 1550), доповнити пунктом 53 такого змісту:

53. Засоби КЗІ	постанова Кабінету Міністрів України від _____ 20 ____ р. № _____ «Про затвердження Технічного регламенту засобів КЗІ»	Адміністрація Держспецзв'язку
----------------	---	----------------------------------

3. Пункт 4 Положення про Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 вересня 2014 р. № 411 (Офіційний вісник України, 2014 р., № 73, ст. 2066), доповнити підпунктом 7-1 такого змісту:

“7-1) здійснює державний ринковий нагляд у межах сфери своєї відповідальності;”.

Леонід СВДОЧЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 20__ р. № _____

ПЛАН
заходів із впровадження Технічного регламенту засобів КЗІ

Найменування заходу	Відповіальні за виконання	Строк виконання
1. Приведення власних нормативно-правових актів у відповідність з Технічним регламентом засобів КЗІ (далі – Технічний регламент)	Адміністрація Держспецзв'язку Мінекономрозвитку	2019 – 2020 роки
2. Формування та оприлюднення переліку національних стандартів, що є ідентичними гармонізованим європейським стандартам та відповідність яким надається презумпцію відповідності засобів КЗІ Суттєвим вимогам Технічного регламенту	Адміністрація Держспецзв'язку	постійно
3. Забезпечення розроблення та перегляд національний орган національних стандартів, необхідних для стандартизації оцінки відповідності засобів КЗІ	Адміністрація Держспецзв'язку	
4. Призначення органів з оцінки відповідності засобів КЗІ вимогам Технічного регламенту та публікування переліку таких органів	Мінекономрозвитку	
5. Внесення змін до Технічного регламенту	Адміністрація Держспецзв'язку	у разі потреби
6. Розроблення та впровадження нормативно-правових актів відповідно до положень Технічного регламенту	Адміністрація Держспецзв'язку	постійно

Leonid SVDOЧЕНКО

Порівняльна таблиця
до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту засобів криптографічного
захисту інформації»

<p>Зміст положення (норми) чинного законодавства</p> <p>Правила забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 2006 року № 373</p> <p>22. Порядокпроведення державної експертизи системи захисту, державної експертизи засобів криптографічного та криптографічного захисту інформації захисту інформації встановованості Адміністрацією.</p> <p>Встановованості Адміністрацією.</p> <p>Перелік видів прозукій, плою яких органи державного ринкового нагляду здійснюють державний ринковий нагляд, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2016 р. № 1069</p>	<p>Зміст відповідного положення (норми) проєкту акта</p> <p>Адміністрація Державенів'язку</p> <p>52. Засоби криптографічного захисту інформації</p> <p>постанова Кабінету Міністрів України від _____ 20 ____ р. № _____ «Про затвердження Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформації»</p>
--	---

10.04.08/03-2883

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст відповідного положення (норми) прокрутку акта
Положення про Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 03 вересня 2014 р. № 411	
4. Адміністрація Держспецзв'язку відповідно до покладених на неї завдань;	4. Адміністрація Держспецзв'язку відповідно до покладених на неї завдань;
...	...
Норми немає	7¹⁾) здійснення державного ринкового нагляду у сферах сфері с війтоговідальності;
...	...

*Директор Департаменту захисту інформації
Адміністрації Державної служби спеціального
зв'язку та захисту інформації України*

Андрій ГУЦКАРЬОВ

**АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Технічного регламенту засобів криптографічного
захисту інформацію»**

I. Визначення проблеми

На сьогодні розроблення, виробництво, експлуатація та експертна оцінка засобів криптографічного захисту інформації (далі – засоби КЗІ) здійснюється відповідно до таких нормативно-правових актів України:

Положення про порядок розроблення, виробництва та експлуатації засобів криптографічного захисту інформації, затверджене наказом Адміністрації Держспецзв'язку від 20.07.2007 № 141, зареєстроване в Мін'юсті 30.07.2007 за № 862/14129 (далі – Положення № 141);

Положення про державну експертизу в сфері криптографічного захисту інформації, затверджене наказом Адміністрації Держспецзв'язку від 23.06.2008 № 100, зареєстроване в Мін'юсті 16.07.2008 № 651/15342 (далі – Положення № 100).

У зв'язку з втратою чинності Декретом Кабінету Міністрів України від 10 травня 1993 року № 46-93 «Про стандартизацію і сертифікацію», наказ Адміністрації Держспецзв'язку, Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 25 квітня 2007 року № 75/91 «Про затвердження Правил проведення робіт із сертифікації засобів захисту інформації», зареєстрований в Мін'юсті 14 травня 2007 року за № 498/13765 (далі – Правила сертифікації), визнано таким, що втратив чинність 19 січня 2018 року. Слід зазначити, що Правила сертифікації визначали процедуру добровільної сертифікації засобів захисту інформації, зокрема засобів КЗІ.

В той же час низкою нормативно-правових актів встановлено такі вимоги з підтвердження відповідності засобів КЗІ встановленим вимогам:

відповідно до статті 8 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» для створення комплексної системи захисту державних інформаційних ресурсів або інформації з обмеженим доступом, вимога щодо захисту якої встановлена законом, використовуються засоби КЗІ, які мають сертифікат відповідності або позитивний експертний висновок за результатами державної експертизи у сфері КЗІ;

відповідно до статті 19 Закону України «Про електронні довірчі послуги» відповідність засобів кваліфікованого електронного підпису чи печатки (згідно з Положенням № 141 – засоби категорії «Н») відповідним вимогам, що встановлюються Кабінетом Міністрів України, підтверджується документами про відповідність або позитивними експертними висновками за результатами їх державної експертизи у КЗІ;

відповідно до пункту 8 Положення про порядок здійснення криптографічного захисту інформації в Україні, затвердженого Указом Президента України від 22 травня 1998 року № 505/98, для криптографічного

захисту конфіденційної інформації використовуються крипtosистеми і засоби КЗІ, які мають сертифікат відповідності.

Здійснення експертизи продукції та оцінка відповідності продукції регулюються основоположними законами, які визначають основні засади проведення таких процедур, відповідно Законом України «Про науково-технічну експертизу» та Законом України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності».

Так, Закон України «Про науково-технічну експертизу» визначає правові, організаційні і фінансові основи експертної діяльності в науково-технічній сфері, а також загальні основи і принципи регулювання суспільних відносин у галузі організації та проведення наукової та науково-технічної експертизи з метою забезпечення наукового обґрунтування структури і змісту пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, наукових, науково-технічних, соціально-економічних, екологічних програм і проектів, визначення напрямів науково-технічної діяльності, аналізу та оцінки ефективності використання науково-технічного потенціалу, результатів досліджень. Відповідно до статті 5 Закону України «Про науково-технічну експертизу» об'єктами наукової та науково-технічної експертизи можуть бути, зокрема, діючі об'єкти техніки, стосовно яких виникає потреба отримати науково обґрунтовані експертні висновки.

Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» регулює відносини, що виникають у зв'язку з розробленням та прийняттям технічних регламентів і передбачених ними процедур оцінки відповідності, їх застосуванням стосовно продукції, яка вводиться в обіг, надається на ринку або вводиться в експлуатацію в Україні, а також здійсненням добровільної оцінки відповідності та поширюється на всі види продукції у тому числі засоби КЗІ.

Слід зазначити, що 03.07.2019 Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації актів законодавства Європейського Союзу у сфері технічного регулювання» внесено зміни до Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», зокрема до частини четвертої статті 2, встановивши що дія положень означеного Закону, що стосуються призначення органів з оцінки відповідності та призначених органів, а також розділів VI, VII і VIII (крім частини першої статті 45), не поширюється на заходи щодо державної експертизи у сferах криптографічного захисту службової інформації та інформації, що становить державну таємницю, а також технічного захисту інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом.

Положення № 141 по суті правового регулювання є технічним регламентом, водночас не у новій мірі відповідає вимогам Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» та не враховує міжнародні вимоги щодо оцінки безпеки продукції із застосуванням міжнародних стандартів: ISO/IEC 19790 «Інформаційні технології. Методи захисту. Вимоги щодо захисту криптографічних модулів» та ISO/IEC 15408 «Інформаційні технології — Методи забезпечення безпеки — Критерії оцінки безпеки інформаційних технологій» (далі — міжнародні вимоги з безпеки).

Таким чином на сьогодні Положення № 141 не відповідає вимогам Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», сучасному рівню

наукових і технічних знань та відсутній нормативно-правовий акт, який би визначав процедури оцінки відповідності засобів КЗІ вимогам Технічного регламенту відповідно до вимог означеного Закону.

Відсутність такого нормативно-правового акту призводить до використання в комплексних системах захисту державних інформаційних ресурсів або інформації з обмеженим доступом, вимога щодо захисту якої встановлена законом, та схемах електронної ідентифікації середнього та високого рівнів довіри, засобів КЗІ, що не відповідають міжнародним вимогам з безпеки.

Важливість і необхідність прийняття регуляторного акта також зумовлена необхідністю виконання вимог:

старті 394 та додатку XVII–З Угоди про асоціацію між Україною з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію) щодо імплементації Регламенту (ЄС) 910/2014 Європейського Парламенту та Ради від 23 липня 2014 р. щодо електронної ідентифікації та довірчих послуг для цілей електронних трансакцій на внутрішньому ринку, що скасовує Директиву 1999/93/ЄС Європейського Парламенту та Ради (далі - Регламент ЄС 910);

пункту 2 частини третьої старті 8 Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» щодо забезпечення функціонування національної системи кібербезпеки шляхом гармонізації міжнародних стандартів у сфері захисту інформації та інформаційної безпеки.

Проект Технічного регламенту на засоби криптографічного захисту інформації (далі – проект Технічного регламенту) розроблений з урахуванням і відповідно до законів України «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу», «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» та пункту 38 Плану розроблення технічних регламентів на 2019 рік, затвердженого наказом Мінекономрозвитку від 05.03.2019 № 347.

За допомогою ринкових механізмів проблема не може бути розв'язана, оскільки потребує державного врегулювання, так як відповідно до частини другої старті 23 Закону України «Про стандартизацію», національні стандарти та кодекси усталеної практики застосовуються на добровільній основі, крім випадків, яких обов'язковість їх застосування встановлена нормативно-правовими актами.

За допомогою діючих регуляторних актів проблема також не може бути вирішена, оскільки відсутні регуляторні акти, що визначають процедуру оцінки відповідності засобів КЗІ відповідно до вимог Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності». Відповідно до частини четвертої цього Закону технічні регламенти, якими передбачене застосування процедур оцінки відповідності, затверджуються законами або актами Кабінету Міністрів України.

Основними показниками, що характеризують обсяги ринку засобів КЗІ, призначених для захисту конфіденційної інформації, є:

кількість розробників засобів КЗІ;

кількість засобів КЗІ, що мають чинні експертні висновки у сфері КЗІ;
кількість щорічно виданих експертних висновків на засоби КЗІ за останні 5 років;

термін дії експертних висновків;
кількість користувачів засобів КЗІ.

На цей час провадять діяльність з розроблення засобів КЗІ 12 суб'єктів господарювання.

Діяльність з розповсюдження та використання засобів КЗІ здійснюється на договірних засадах та отримання інформації щодо їх кількості практично неможливо. Припускається, що вимоги Технічного регламенту будуть поширюватися на 100 суб'єктів господарювання (виробники, уповноважені представники, імпортери та розповсюджувачі), щодо яких покладатиметься обов'язок надавати органам державного ринкового нагляду за їх запитами інформацію, що дає змогу ідентифікувати:

буль-якого суб'єкта господарювання, який поставив їм засоби КЗІ;
буль-якого суб'єкта господарювання, якому вони поставили засоби КЗІ.

Суб'єкти господарювання новинні надавати зазначену інформацію протягом 10 років після того, як їм було поставлено засоби КЗІ, і протягом 10 років після того, як вони поставили засоби.

Слід зазначити, що засоби КЗІ масово застосовуються у якості засобів кваліфікованого електронного підпису чи печатки, у схемах електронної ідентифікації (паспорт громадянина України, ID-картка, електронні посвідчення) та у платіжних засобах (банківські картки).

Припускається, що кількість користувачів засобів КЗІ (фізичні особи – громадяни, юридичні особи у тому числі суб'єкти господарювання) складає понад 10 млн. осіб.

Протягом останніх 5 років та протягом 2019 року видано 203 експертних висновків за результатами державної експертизи у сфері КЗІ, що в середньому становить 34 висновки на рік:

Рік	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014-2019
Кількість програмних засобів КЗІ	15	11	14	19	6	9	74
Кількість програмно-апаратних засобів КЗІ	39	23	20	7	17	23	129
Загальна кількість	54	34	34	26	23	32	203

Середня вартість проходження 1 державної експертизи у сфері КЗІ складає 50 000,00 грн.

На цей час додатком 5 Положення № 100 передбачено такі варіанти схем проведення експертизи засобів КЗІ:

Засоби, що проходять експертизу	Контроль за виробництвом	Експертні дослідження	Документ, що видається, термін його дії
Одиночні засоби	Не проводиться	Здійснюються для кожного засобу	Експертний висновок на кожний засіб

			терміном дії до 3 років
Партія засобів	Не проводиться	Вдійснюються для засобів, відібраних у порядку та кількості, визначених Адміністрацією Держпенетзв'язку	Експертний висновок на партію засобів терміном дії до 3 років
Засоби, що виготовляються серійно	Здійснюється	Вдійснюються для засобів, відібраних у порядку та кількості, визначених Адміністрацією Держпенетзв'язку	Експертний висновок на засоби, що виготовлені серійно, терміном дії до 5 років

Прийняття проскуту Технічного регламенту запровадить обов'язковість вимог національних стандартів у сфері безпеки інформації до засобів КЗІ, процедуру оцінки відповідності засобів КЗІ відповідно до вимог Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», що дозволить підвищити рівень кіберзахисту та сприятиме виконанню Угоди про асоціацію. Крім цього проектом постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформацією» передбачено перехідний період у застосуванні вимог Технічного регламенту та встановлено, що не може бути заборонено або обмежено надання на ринку та введення в експлуатацію з причин невідповідності вимогам Технічного регламенту засобів КЗІ які введено в обіг до дня набрання чинності цією постановою та відповідають вимогам Положення № 141 та Положення № 100.

Основні групи (підгрупи), на які проблема сиравляє вилів:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями розроблення проекту постанови є:

забезпечення відповідності засобів КЗІ вимогам з безпеки, визначених міжнародними та європейськими національними стандартами України;

запровадження незалежної оцінки відповідності засобів КЗІ відповідно до вимог Закону України «Про технічні регламенти та процедури оцінки відповідності»;

імплементація вимог Регламенту СС 910 з безпеки засобів КЕП (засоби КЗІ категорії «Е»), що зобов'язанням України в рамках виконання Угоди про асоціацію;

сприяння сумісності засобів КЗІ України та НАТО;

підвищення рівня доступності послуг електронного урядування з використанням засобів КЗІ;

підвищення рівня кіберзахисту.

Цей проект регуляторного акта має сприяти в цілому розв'язанню проблеми, зазначеній в попередньому розділі аналізу регуляторного впливу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 <i>Прийняття проекту постанови</i>	Забезпечить здійснення технічного регулювання засобів КЗІ відповідно до вимог Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», що відповідає вимогам СОТ та ЄС, та визнання результатів оцінки відповідності відповідно до Угоди про визнання між Національним агентством з акредитації України та Європейською асоціацією з акредитації
Альтернатива 2 <i>Збереження чинного регулювання</i>	Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання суперечитиме акту вищої юридичної сили, оскільки діючі Положення № 141 та Положення № 100 не передбачають виконання вимог Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» щодо змісту технічного регламенту та застосування модулів оцінки відповідності, визначених Кабінетом Міністрів України

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Oцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. <i>Прийняття проекту постанови</i>	Високі, створення умов для належного функціонування національної системи кібербезпеки ¹ ; створення умов для міжнародного співробітництва у сфері електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації ² ; створення нових робочим місць піляхом запровадження органів з оцінки відповідності	Витрати на адміністрування заходів ринкового нагляду засобів КЗІ складатимуть 42 000,00 грн. за 5 років. Впровадження вимог регуляторного акта державними органами не потребує додаткових витрат з бюджету, оскільки здійснюватиметься в

Вид альтернативи	Вигоди у сфері КЗІ	Витрати
Альтернатива 2. <i>Збереження чинного регулювання</i>	<p>Відсутні, оскільки дана ситуація призведе до відставання технологій з розроблення та оцінки засобів КЗІ від країн міжнародних практик.</p>	<p>межах повноважень відповідних органів та діючого законодавства</p> <p>Вразливості системи кіберзахисту через недосконалість засобів КЗІ¹.</p> <p>Не виконання зобов'язань в рамках Угоди про асоціацію².</p> <p>Порушення вимог Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»</p>

Примітка. 1. Кібератаки щороку завдають збитків державним установам, підприємствам, організаціям. Офіційна інформація щодо розмірів цих збитків відсутня. В Internet-джерелах наявна інформація, що внаслідок вірусу «Petya» тільки автобізнес України зазнав 20 млн. євро збитків. А згідно підрахунків консалтингової компанії PricewaterhouseCoopers хакери й автори комп’ютерних вірусів у 2002 році нанесли світовій економіці збитки у розмірі \$1,5 трлн. На сьогоднішній день розмір збитків ще більший. Ці суми є дуже великими і дозволяють зробити висновки, що забезначення належного кіберзахисту шляхом внесення змін у відповідні нормативні акти щодо посилення вимог з кібербезпеки дозволить зекономити значні суми державних коштів.

2. Відповідно до статті 14 Регламенту СС 910 електронні довірчі послуги, що надаються третіми країнами (Україна) визнаються ЄС на договірних засадах за умови виконання третіми країнами вимог до кваліфікованих надавачів електронних довірчих послуг, встановлених Регламентом СС 910. Імплементаційне Рішення Комісії (ЄС) 2016/650 від 25 квітня 2016 року щодо стандартів оцінки безпеки засобів для створення кваліфікованих підпису та печатки відповідно до статей 30(3) та 39(2) Регламенту Європейського Парламенту і Ради (СС) № 910/2014 про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій на внутрішньому ринку, передбачає сертифікацію засобів кваліфікованого електронного підпису чи печатки (далі – засіб КЕП) відповідно до міжнародних та європейських стандартів з питань безпеки та захисту інформації:

1) ISO/IEC 15408 — Інформаційні технології — Методи забезпечення безпеки — Критерії оцінки безпеки інформаційних технологій, частини 1–3;

2) ISO/IEC 18045:2008: Інформаційні технології — Методи забезпечення безпеки — Методика оцінки безпеки інформаційних технологій;

3) EN 419 211 Профілі захисту для засобу для створення захищеного підпису, частини 1–6.

Технічний регламент передбачає механізми забезпечення виготовлення та оцінки відповідності засобів КЗІ, що є засобами КЕП (засоби КЗІ категорії «Е»), вимогам міжнародних та європейських стандартів EN 419211, ISO/IEC 15408, ISO/IEC 18045.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<i>Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови</i>	Високі, отримання сумісної з електронного продукції з рівнем гарантій безпечної, з сервісами урядування	Можливе удорожчання засобів КЗІ
<i>Альтернатива 2. Збереження чинного регулювання</i>	Відсутні	Ризики компрометації засобів КЗІ через їх невідповідність сучасним вимогам з безпеки, що може привести до моральних та економічних витрат.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Оцінку впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання проведено відносно розробників засобів КЗІ, які протягом останніх п'яти років проходили державну експертизу у сфері КЗІ.

Під час визначення впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання доцільно розглянути такі фактори, зокрема:

вплив на продуктивність та конкурентоспроможність суб'єктів господарювання;

вплив на інновації та розвиток.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	12	-	-	12
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	100%	-	-	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<i>Альтернатива 1.</i> <i>Прийняття проекту постанови</i>	Високі Створення більш якісної (безпечної) продукції, що сприятиме попиту на неї та надасть можливість суб'єктам господарювання, що є розробниками, виробниками та розповсюджувачами засобів КЗІ, а також органами з оцінки відповідності, отримати додаткові прибутки Відсутні	Збільшення витрат на розроблення засобів КЗІ у зв'язку з виконанням суттєвих вимог, зберіганням документації
<i>Альтернатива 2.</i> <i>Збереження чинного регулювання</i>		Додаткових витрат не потребує. Зниження попиту на продукцію у зв'язку з низькою якістю

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання проведена на основі узагальнення інформації, наданої суб'єктами господарювання

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
<i>Альтернатива 1.</i> <i>Прийняття проекту постанови</i>	Додаткові витрати суб'єктів господарювання - розробників засобів КЗІ у зв'язку з виконанням вимог Технічного регламенту 5 658 000,00 грн. (12 розробників засобів КЗІ за 5 років)
<i>Альтернатива 2.</i> <i>Збереження чинного регулювання</i>	Додаткових витрат не потребує

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Вибір оптимального альтернативного способу здійснюється з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибалльною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 - цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблем)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментар щодо присвоєння відповідного бала
1. Прийняття проекту постанови	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою: приведення технічного регулювання у сфері КЗІ у відповідність до вимог Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» створення більш якісної (безпечної) продукції, що сприятиме попиту на неї та надасть можливість суб'єктам господарювання, що є розробниками, виробниками та розповсюджувачами засобів КЗІ, а також органами з оцінки відповідності, отримати додаткові прибутки; створення умов для належного функціонування національної системи кібербезпеки; створення умов для міжнародного співробітництва у сфері електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації; створення нових робочим місцем шляхом запровадження органів з оцінки відповідності у сфері КЗІ.
2. Залишення існуючої ситуації без змін	1	Цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжить існувати)

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
1. Прийняття проекту постанови	Підвищення рівня безпеки засобів КЗІ	Витрати держави на здійснення ринкового нагляду за продукцією 42 000 грн. (за 5 років); витрати суб'єктів господарювання на виконання вимог Технічного регламенту 5 658 000,00 грн. (12 розробників засобів КЗІ за 5 років)	проблема більше існувати не буде
2. Залишення існуючої ситуації без змін	немас	Збільшення витрат на ліквідацію наслідків кібератак, компрометації даних ТОЦО	проблема продовжує існувати

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначені проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначені проблеми, є прийняття регуляторного акта.

Адміністрацією Держспецзв'язку підготовлено проект постанови, яким пропонується затвердити Технічний регламент.

Технічний регламент визначає:

суб'єктів відносин у сфері КЗІ, їх функції та обов'язки;

вимоги до розроблення, виготовлення, оцінки відповідності, експлуатації, відкликання, надання та вилучення з ринку, ринкового нагляду засобів КЗІ;

суттєві вимоги до засобів КЗІ;

Для досягнення цієї цілі проектом постанови передбачається:

затвердити Технічний регламент;

внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1069 «Про затвердження переліку видів продукції, щодо яких органи державного ринкового нагляду здійснюють державний ринковий нагляд»;

внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 29.02.2006 № 373 «Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомуникаційних та інформаційно-телекомуунікаційних системах».

Заходи, що пропонуються для розв'язання проблеми:

- погодити проект постанови із заінтересованими державними органами;
- направити проект постанови на правову експертизу до Мін'юсту;
- забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному веб-сайті Держспецзв'язку;
- забезпечити інформування суб'єктів господарювання, на сферу дії яких поширюватиметься регуляторний акт, про вимоги регуляторного акта.

Реалізація положень проекту постанови забезпечить:

відповідність засобів КЗІ вимогам з безпеки, визначених міжнародними та європейськими національними стандартами України;

запровадження незалежної оцінки відповідності засобів КЗІ відповідно до вимог Закону України «Про технічні регламенти та процедури оцінки відповідності»;

імплементацію вимог Регламенту ЄС 910 з безпеки засобів КЕП (засоби КЗІ категорії «Е»), що є зобов'язанням України в рамках виконання Угоди про асоціацію;

сприяння сумісності засобів КЗІ України з державними електронними сервісами та НАТО;

підвищення рівня доступності послуг електронного урядування з використанням засобів КЗІ;

підвищення рівня кіберзахисту.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Бюджетні витрати Адміністрації Держспецзв'язку на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва:

Процедура регулювання суб'єктів великого середнього підприємництва (розрахунок на одного тинового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на і процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що піддають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	1 робочий день	400,00 грн за робочий день (з розрахунку 9 000,00 грн за місяць)	1	100	400,00
2. Поточний контроль суб'єктом	15 робочих діб	400,00 грн за робочий день (з розрахунку	2	100	6 000,00

господарювання, що перебуває у сфері регулювання		9 000,00 грн за місяць)				
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	1 робочий день	400,00 грн за робочий день (з розрахунку 9 000,00 грн за місяць)	1	100	400,00	
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	1 робочий день	400,00 грн за робочий день (з розрахунку 9 000,00 грн за місяць)	1	100	400,00	
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	1 робочий день	400,00 грн за робочий день (з розрахунку 9 000,00 грн за місяць)	1	100	400,00	
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	2 робочі дні	400,00 грн за робочий день (з розрахунку 9 000,00 грн за місяць)	1	100	800,00	
Разом за рік	21 робочий день	400,00 грн за робочий день (з розрахунку 9 000,00 грн за місяць)	7	100	8 400,00	
Сумарно за п'ять років	105 робочих дні	400,00 грн за робочий день (з розрахунку 9 000,00 грн за місяць)	35	100	42 000,00	

Порядковий номер	Назва державного органу	Витрати на адміністрування регулювання за рік, гривень	Сумарні витрати на адміністрування регулювання за п'ять років, гривень
Сумарно бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва	Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України	8 400,00	42 000,00

Витрати на одного суб'єкта господарювання (розробника засобу КЗІ) великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта:

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1.	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та пристрій, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень:	51000,00	51000,00
1.1.	придбання обладнання, пристрій та ліцензійного програмного забезпечення	36 000,00	36 000,00
1.2.	підвищення кваліфікації найманих працівників (5 осіб х 3 000,00 грн) у сферах інформаційних технологій, захисту інформації	15 000,00	75 000,00
2.	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/принесів тощо), гривень: Витрати пов'язані з адмініструванням перевірок контролю виробництва органом оцінки відповідності	2 200,00	11 000,00
3.	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікацій, атестацій тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень: оцінка відповідності продуктів з розрахунку З засоби КЗІ, та вартістю середньої оцінки відповідності засобу КЗІ – 60 000 грн.	180000,00	180000,00
4.	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	200,00	1 000,00
5.	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	1 000,00	5 000,00
6.	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень: додатковий найм 1 особи з підготовки документації, передбаченої Технічним регламентом (мінімальна заробітна плата у місячному розмірі: з 1 січня 2019 року – 4173,00 гривні)	44 700,00	223 500,00
7	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6), гривень	279 100,00	471 500,00

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат за 5 років, гривень
Альтернатива 1	471 500,00
Прийняття проекту наказу	
Альтернатива 2	0,00
Відсутність регулювання	

Протягом громадського обговорення Технічного регламенту та в рамках чисельних конференцій у сферах електронних довірчих послуг та кіберзахисту заперечення щодо прийняття Технічного регламенту від суб'єктів господарювання не надходили.

Адміністрація Держспецзв'язку, як технічний регулятор у сфері КЗІ, готова забезпечити:

впровадження затвердженого Технічного регламенту;

розробку та приведення власних нормативно-правових актів у відповідність із цією постановою до дня набрання її чинності.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Постанова набирає чинності з 1 січня 2022 року з дня її опублікування, що обумовлено необхідністю переходного періоду для вжиття заінтересованими суб'єктами підготовчих заходів, у тому числі призначення органу з оцінки відповідності, прийняття низки нідзаконних актів. Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі, оскільки проект Технічного регламенту розробляється на виконання вимог Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», термін дії якого не обмежено.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності проекту постанови, як регуляторного акта є:

- 1) кількість засобів КЗІ, що мають документ про відповідність;
- 2) кількість суб'єктів господарювання (розробники, розповсюджувачі, органи з оцінки відповідності), на яких поширюватиметься дія акта;
- 3) кількість і розмір штрафів, накладених органом державного ринкового нагляду за порушення вимог Технічного регламенту;
- 4) рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб стосовно основних положень регуляторного акта – достатньо високий.

З цією метою проект регуляторного акту оприлюднений на офіційному веб-сайті Держспецзв'язку для громадського обговорення, а після прийняття акта він буде опублікований у засобах масової інформації та розміщений на сайтах Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України та в інформаційно-аналітичній системі "Ліга".

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Адміністрація Держспецзв'язку буде здійснювати базове, повторне та періодичні відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Проведення відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися шляхом збирання статистичних даних відповідно до вищезазначених показників та аналізу звернень заінтересованих осіб щодо необхідності перегляду нормативно-правового акту з метою внесення до нього змін.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через один рік, після набрання чинності цього регуляторного акта шляхом збирання статистичних даних, одержання пропозицій до нього, їх аналізу.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватись не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом, шляхом аналізу статистичних даних.

Періодичні відстеження результативності регуляторного акта будуть здійснюватись шляхом аналізу статистичних даних раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Голова Державної служби спеціального
зв'язку та захисту інформації України

Леонід ЄВДОЧЕНКО

«24» 09 2019 року

**Повідомлення про оприлюднення
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформації»**

1. Стислий виклад змісту проекту акта

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту засобів криптографічного захисту інформацію» (далі – проект постанови) розроблено відповідно до статті 5 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» (далі – Закон), пункту 38 Плану розроблення технічних регламентів на 2019 рік, затвердженого наказом Мінекономрозвитку від 05.03.2019 № 347.

Технічним регламентом запроваджуються процедури оцінки відповідності засобів криптографічного захисту інформації (далі – КЗІ) відповідно до вимог Закону.

Технічний регламент визначає:

суб'єктів відносин у сфері КЗІ, їх функцій та обов'язки;

вимоги до розроблення, виготовлення, оцінки відповідності, експлуатації, відкликання, надання та вилучення з ринку, ринкового нагляду засобів КЗІ; суттєві вимоги до засобів КЗІ.

2. Адреси для зауважень та пропозицій до проекту акта:

Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України:

поштова: вул. Солом'янська, 13, м. Київ, 03680;

електронна: info@dsszzi.gov.ua;

Державної регуляторної служби України:

поштова: вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011;

електронна: inform@dkrp.gov.ua

3. Обраний спосіб оприлюднення проекту акта

Проект постанови та аналіз регуляторного впливу розміщено на веб-сайті Держспецзв'язку.

4. Срок, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції

Пропозиції та зауваження до проекту постанови просимо надсилати протягом місяця з дати його оприлюднення.

Голова Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України

«24 » 09 2019 р.

Леонід ЄВДОЧЕНКО